

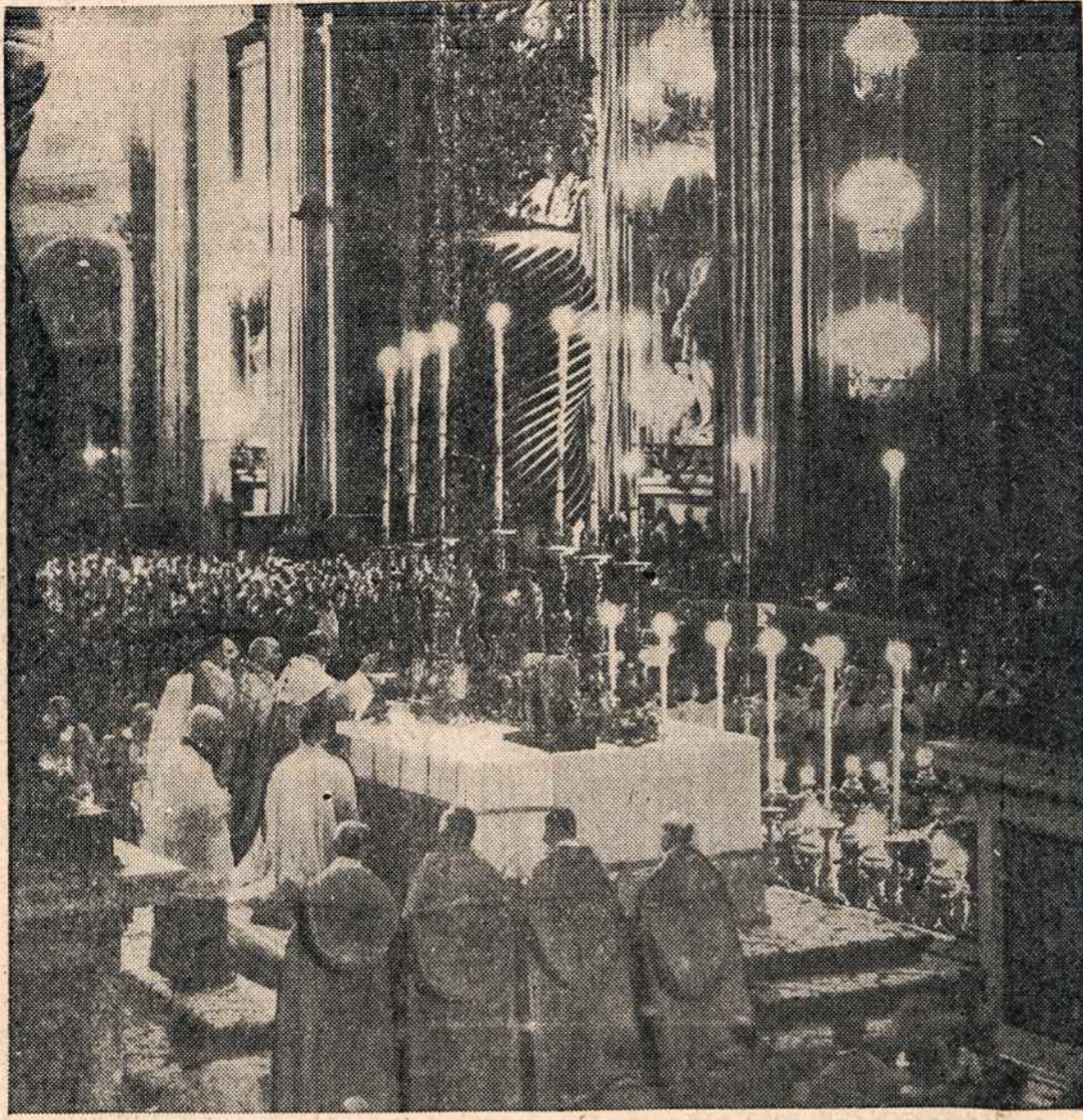
Atsiduoda paraku Generolai kalba Maskvos planai Nelygios pajėgos

Kaip kitas nelaimės, taip ir karą paprasti žmonės kartais nujaucia ir pramato tiksliau, kaip vadinami įžymieji žinovai. Ir dabar tiek Amerikoje, tiek Europoje ir kitur žmonės pradėjo "ore užuosti" paraku dūmus trečiam pasauliniui gaisrui. Nuomonės bei spėjimai skiriasi tik dėl laiko: kada tai įvyks? Jei kai kas guodžiasi, kad neanksčiau 10, 15 metų, tai jiems šalto dušo užpylė Gen. Dwight D. Eisenhower išpėdamas, kad karas yra galimas jau dvylikos sekančių mėnesių bėgyje. Informuodamas atsakingus vieno komiteto narius, JAV štabo viršininkas pabrėžė, kad karo pavojus būtų daug mažesnis, jei Amerika būtų jam geriau pasiruošusi. Panašiai pasisakė ir aviacijos viršininkas Gen. Spaatz. Prancūzų Gen. De Gaulle vėliausioje savo kalboje irgi kalba apie ginkluotą SSSR ir JAV konfliktą, nuo kurio neišsiskiant jokia pasaulio tauta ar žmogus.

Kai šitaip prabyla didieji generolai, reikia manyti, kad jie žino, ką šneka. Didelė kantrybė pagarsėjęs anglų užs. reikalų ministras Bevinas pagaliau išdrįso viešai pripažinti, kad visų negerovių pradžia yra Rusija, o ne Anglija ir ne JAV. Diplomatų, generolų ir viešosios nuomonės nustatytųjų ilga vingiavimo, pataikavimo, nedasakymo politika, kaip atrodo, jau išsisėmė, ir esminiai pasaulio piliečiai gali išgirsti dabar daug aiškesnių, atviresnių, tikresnių dalykų. Visi stebėtojų pranešimai iš Europos sako, kad didžiausi šiuo laiku parako sprogimo punktai yra Prancūzija, Italija, Graikija ir Turkija — visas pietinis ir pietrytinis Europos ruožas, kurį Sovietai šio metu ar tokiu būdu pirmoje eilėje yra pasiryžę nusiaubti, vykdydami savo planus Europai ir Azijai užgrobti. Artimieji jų tikslai pasilieka kaip buvę — prieiti prie Viduržemio jūros ir Vakarų Azijos žibalo versmii.

Kasgi karo nori? Tik ne Vakarų demokratinis pasaulis. Tuo tarpu bolševikai, tiek daug plaukšdami apie taiką, daro ir planuoja visai ką kitą. Jie taip elgiasi kitų agresorių, ypač nacių ir japonų, pavyzdžiais sekdami. Wašingtone esą visai patikimų žinių apie Maskvos Politbiuro artimiausius planus. Į tuos planus įeina Prancūzijos ir Italijos išsprogdinimas iš vidaus, o jei reikės talkos, tai tarptautinės komunistų brigados ir raudonoji armija ateis talkon. Tos brigados, daugiausiai Prancūzijoje ir Jugoslavijoje paruoštos, šiuo momentu baigiamos telkti Graikijos ir Italijos šiaurės pasieniais. Didžioji raudonųjų invazija Graikijon galinti prasidėti anksčiau, negu pradės darbą ten JAV nusistoję misioneriai.

Viso to akivaizdoje, vis aktu-aleinis darosi karinės prievolės įvedimas šioje šalyje. Kai kuriais atžvilgiais, anot Gen. Eisenhowerio, šiandien Sovietų Sąjungos kariuomenė yra galingesnė už JAV karines pajėgas. Žinoma, Dėdė Samas turi atominę bombą, galingiausią pasaulio karo laivyną, bet sausumos kariuomenė nepalyginamai didesnė ten už geležinės uždangos. Apskaičiuojama, jog bolšev-

Šv. Tėvas kanonizuoja tris naujus šventuosius — Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII celebruoja pontifikales šv. mišias Šv. Petro katedroje, Vatikano Mieste, laike ceremonijų priskiriant tris asmenis į šventuosius. yra šie: Joac de Britto ir Bernardino Raalino, abu Jėzuitai, ir Giuseppe Cafasso, kunigas. Šiose ceremonijose dalyvavo maldininkai iš Portugalijos ir portugalų kolonijų, kur šventieji gyveno ir dirbo.

Prezidentas Trumanas Ragina Kongresą Išleisti Tremtinius

Jis Pareiškė, Kad Pirmiausia Išleisti Pabaltijo Kraštų Žmones. — Ragino Kongresą Baigti Svarstyti Strattono Bilių 2910

Washington, D. C. — Pirmadienį, liepos 7 dieną Prezidentas Trumanas atsisaukė į Kongresą, kad kaip galima greičiau pravesių įstatymą įleisti didelių skaičių išvietintų žmonių į Jungtines Valstybes iš Europos. Ypatinę dėmesį Prezidentas Trumanas kreipė į Lietuvos, Latvijos ir Estijos tremtinius. Jis ragino baigti svarstyti Strattono bilių 2910 apie išleidimą į Jung. Valstybes 400,000 išvietintųjų žmonių.

Karui pasibaigus, Prezidentas Trumanas sakė, oкупacinės karo vadovybės sugražino į savo kraštus apie 7 milijonus žmonių. Tačiau vakarinėse Vokietijos ir Austrijos srityse ir Italijoje dar yra apie vienas milijonas išvietintųjų žmonių, kurie dėl persekiojimų negali grįžti į savo kraštus. Likusieji daugumoje yra iš Pabaltijo kraštų, Lenkijos, rusų

vikai turi apie 208 divizijas pašautuvu, neskaitant jų pavergtų kraštų kariuomenės, kurios galėtų būti apie 100 divizijų. Tuo tarpu JAV turinčios tik 14 divizijų. Be to, bolševikai labai sparčiai didina savo karinę aviaciją, gamina raketines ir bakterines (nuodingas) bombas, o gal padarys staigmenų ir atominėje srityje. Štai kas Dėdė Samui prieš drąsesnius žygius riša rankas ir kelia didžiulius rūpesčius.

Ukrainos ir Jugoslavijos. Amerika turi atidaryti savo duris išvietintiems nelaimingiems žmonėms, sakė Prezidentas, nes tai yra žmonės, kurie priešinasi totalitariniam režimui ir todėl negali grįžti į komunistų valdomus kraštus.

Vakarų Europa ir Pietų Amerika atidarė savo duris dideliems skaičiams išvietintų žmonių. Mūsų užduotis yra prisidėti prie kitų tautų šios problemos išaiškinimui, pareiškė Prezidentas. Bet jeigu mes laikysime savo duris uždarytas, tai ir kiti kraštai įsileis tik tiek išvietintųjų, kiek jiems bus reikalinga darbams, o tūkstančiai jų liks nelaimingam likimui.

Didžiosios Katalikų Ir Žydų Organizacijos Remia DP Bilių

Washington, D. C., liepos 10 — Darbo Departamentas, Katalikų Labdarybės Tautinė Konferencija ir katalikų ir žydų veteranai stipriai remia Strattono bilių 2910 — išvietintųjų žmonių bilių.

Šių didžiųjų organizacijų atstovai ragino Kongreso teisdarišką komitetą paruošti palankų raportą ir jį įteikti Kongresui.

Reikalauja Pataisyti Jungtinių Tautų Čarterį

Washington, D. C. — Senlato ir Atstovų Buto narių grupė įteikė rezoliuciją, kad Jung. Valstybės imtųsi vadovybės pataisyti Jungtinių Tautų Čarterį tos organizacijos stiprinimui, ypatingai svaržymui veto teisii.

SURINKO \$15,000 TAG DIENOJE

Chicago, Ill. — Liepos 1 minės Komisijos susirind. BALF skyriai suruošė dieną, kuris prasidėjo liepos 10 d.

Čikagoje, kaip žinoma, Chicagoje priskaitoma apie milijonas lietuvių. Tai didžiausia lietuvių kolonija.

Rusija Dalyvaus U. N. Ekonominės Grupės Susirinkime

Lake Success, N. Y. — Praneša, kad Pavel M. Černyšev, Andrei A. Gro-myko ekonominis patarėjas, atstovaus Rusiją Jungtinių Tautų Ekono-

Didžiosios Katalikų Ir Žydų Organizacijos Remia DP Bilių

Washington, D. C., liepos 10 — Darbo Departamentas, Katalikų Labdarybės Tautinė Konferencija ir katalikų ir žydų veteranai stipriai remia Strattono bilių 2910 — išvietintųjų žmonių bilių.

Šių didžiųjų organizacijų atstovai ragino Kongreso teisdarišką komitetą paruošti palankų raportą ir jį įteikti Kongresui.

Angliakasiai Laimėjo Algu Pakėlimą

Washington, D. C. — United Mine Workers unijos vadovybė susitarė su minkštosios anglies kasyklų kompanijomis. Pagal naują sutartį darbininkai gaus 44 ir pusę centų daugiau į valandą arba viso \$13.05 per dieną. Dirbs 8 valandas, priskaitant ir sugaištą laiką "nuo vartų iki vartų". Dirbs 5 dienas savaitėje. Kompanija sutiko mokėti po 10 c. į unijos gerovės fondą "nuo kiekvieno tono anglies.

Tai didelis angliakasių laimėjimas be streiko. Kongresmanas Hartley sako, kad naujoji sutartis laužo darbo įstatymą, kuris neseniai buvo priimtas, ir kad kompanijos gali būti baudžiamos iki \$10,000, sako kongresmanas.

Unija apsidraudė save dėl kylančių streikų. Sutartyje nėra prašytas pasišadėjimas nestreikuoti. Unija neatsakys už kylančius streikus be jos užgimimo. Kaip žinoma, Taft-Hartley įstatymas leidžia kompanijoms traukti uniją į teismą ir reikalauti atlyginimo už streikus, kai sutartyje yra prašyta pasišadėjimas nestreikuoti.

SURINKO \$15,000 TAG DIENOJE

Chicago, Ill. — Liepos 1 minės Komisijos susirind. BALF skyriai suruošė dieną, kuris prasidėjo liepos 10 d.

Tame susirinkime bus svarstoma Azijos ir Tolumų Rytų ekonominiai reikalai.

Vėl Pasiuntė Žibalo Rusijai

Washington, D. C., liepos 10 — Jung. Valstybių valdžia vėl leido dar trimis tankeriais išvežti privačių įstaigų žibalo į Rusiją, visiškai neatsižūrėdama į Kongreso protestus ir reikalavimus, kad sulaukytų siuntimą dėl trūkumo šiam krašte.

ADF Kovos Darbo Įstatymą

Washington, D. C. — Amerikos Darbo Federacijos 200 viršininkų paruošė 6 punktų politinį pareiškimą Taft - Hartley darbo įstatymo reikalui.

ADF vadai yra nusiteikę išbandyti naują darbo įstatymą teismuose, reikalaujanti jį atšaukti, vesti kovą prieš visus tuos Kongresmanus, kurie už jį balsavo, ir išbrauti iš naujų sutarčių "nestreikavimo" sakinį.

Graikijoje Areštavo 2,800 Raudonųjų Šamokslininkų

Komunistai Planavo Nužudyti Graikų Valdžios Viršininkus. — Įžymesnieji Komunistai Pabėgo. — Raudonųjų Sukilimas Turėjo Įvykti Šiandien

Athenai, Graikija, liepos 10 — Graikijos valdžia su-sekė raudonųjų komunistų šamokslą. Areštavo 2,800 raudonųjų šamokslininkų. Komunistai planavę pradėti revoliuciją šiandien, 1 val. rytą.

Viešosios tvarkos ministras, gen. Napoleonas Zervas pareiškė, kad jis savo rankose turi vyriausiojo raudonųjų vado, gen. Markos Vafthiadis įsakymo sukilti kopiją. Sukilimas turėjo įvykti svarbesniuose Graikijos miestų centruose.

Pagal tą raudonųjų vadų įsakymą, komunistai turėjo užimti kaikurias Athens miesto dalis ir kaikuriuos valdžios namus ir nužudyti kaikuriuos valdžios viršininkus.

Areštuotieji Athens srityje išvežti ant Aegean salos. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų Centralinio komiteto nariai ir ko-

munistų organizacijos generalis sekretorius, Dimitrius Partsalides, kuris gali būti buvo svarbiausias vadas. Kaikurie kiti įžymesnieji komunistų vadai pabėgo į kitus kraštus arba į kalnus.

Galimas dalykas, kad tarp areštuotųjų asmenų yra ir nekaltų žmonių. Jie bus išsijoti. Areštuotieji bus teisiami ne pagal saugumo pavojaus įstatymus, bet pagal reguliarius įstatymus. Valdžia tokį užtikrinimą davė ir Jung. Valstybių ir Britų ambasadoms.

Washington, D. C. — Constantin Tsaldaris, Graikijos užsienio ministras, kuris yra šiame krašte ir dalyvauja Jungtinių Tautų susirinkimuose, turėjo ilgą pasikalbėjimą su valstybės sekretoriumi Marshall'u ir kitais Valstybės Departamento įžymiais viršininkais apie Graikijos padėtį ir areštus.

TRYLIKA VALSTYBIŲ JAU PASIŽADĖJO DALYVAUTI PARYŽIAUS KONFERENCIJOJE

Pramatomas Skilimas Europoje

Paryžius, liepos 10 — Pranešama, kad jau trylika valstybių pasizadėjo dalyvauti Europos ekonominėje konferencijoje, dar dvi kitos gali būti sutiks dalyvauti. Tik Rusijos domiuojamos valstybės — Rumunija, Bulgarija, Lenkija ir Jugoslavija atsisakė dalyvauti.

Taigi atrodo, kad konferencijoje dalyvaus 15 valstybių iš 22 pakviestų. Jung. Valstybės vėl kvietė Rusiją dalyvauti Paryžiaus konferencijoje. Tačiau labai abejojama, kad Rusija bus atstovaujama. Dėl tokio Rusijos nusiteikimo griežtai pasmerkė

gen. De Gaulle, buvęs Prancūzijos prezidentas ir kiti įžymūs valstybių vadai.

Rusija aiškiausiai pasirodo, kad ji nenori pagelbėti Europai ekonominei atsistatyti, nenori taikos. Ji tik nori visą Europą, o gal ir visą pasaulį sukommunistinti.

Senatas Užayrė Suvienyti Armiją Ir Laivyną

Washington, D. C. — Jung. Valstybių Senatas užgyrė bilių suvienyti visas ginkluotas jėgas Tautinio Saugumo civilio sekimo griežtai pasmerkė

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENI, 1:15—2:15 P. M. 1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, liepos 12 d., 1:15 val. po pietų įvyks lietuvių radio programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzika, pranešimai, kalbos, sveikinimai plauks oro bangomis į Jūsų namus per visą valandą iš WESX stoties, Salem.

LIETUVIŲ RADIO PIKNIKAS

Sekmadienį, liepos 27 d., Kėstučio parke, East Dedham, Mass., įvyks Darbininkų radio programos piknikas. Grotuos muzika Jono Tamulionio iš Nashua orkestras. Dainuos muzikas Jonas Tamulionis, p. O. Skirkevičienė ir kiti.

Kviečiame visus iš anksto ruoštis į lietuvių radio pikniką, kuris bus su labai gražia programa.

DARBININKAS RADIO

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVOS DŽIAUGSMAI IR SKAUSMAI LIEPOS MĖNESYJE

Liepos 12 d. — Lietuvos Sovietų Rusijos taikos sutarties pasirašymo diena. Šita sutartimi 1920 m. liepos mėn. 12 d. Rusija atsisakė nuo Lietuvos teritorijos — pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe.

SOVIETŲ BEGEDIKUMO ŽYGIAI

Liepos 14 ir 15 dienos — bolševikiško smurto bei Lietuvos žmonių išniekinimo dienos. Šiose dienose, 1940 m., Sovietų Rusija, smurto priemonėmis, sudarė Lietuvoje kvilinginį seimą, pavadindama jį Lietuvos liaudies išjuokimui bei pažeminimui, "liaudies seimu".

Liepos 21 d. — Lietuvos išniekinimo diena. Toje dienoje, 1940 m., "liaudies seimas", Maskvos sudarytas ir instruktuotas, priėmė maskvišką rezoliuciją, kuria Lietuva padaroma Sovietų Rusijos provincija, kitais žodžiais sakant: gražinama į tą padėtį, kokią ji buvo charistinėje Rusijoje. Tada jos kunigaikštis buvo caras, o dabar jos diktatorius yra Stalinas.

U.S.A. TVIRTUMO IR GARBINGUMO ŽYGIAI

Liepos 23 d. — Pabaltijo Carterio Diena. Šia diena, 1940 m., po sovietinio smurto, J. A. V. Department of State išleido pareiškimą, kuriuo pasmerkė sovietų smurtą ir pareiškė, kad smurtinių žygių Amerika nepripažįsta ir nepripažins teisėtai, nes kitaip teisė, teisėtumas ir žmoniškumas — patys civilizuotos santvarkos pagrindai — nebetek-

tos vertos atitinkamai paminėti. Mūsų laikraščiai ir radijo turėtų tų dienų progomis duoti atitinkamus straipsnius ir pranešimus. Reikėtų šiam tikslui užangažuoti tuos vyrus, kurie gyvai visus čia sužymėtus faktus žino ir gali atpažinti pasiremiant ne vien tik knyga, bet savais atsiminimais ir pergyvenimais, kurie yra surišti su Lietuvos istorijos šviesiaisiais ir tamsiaisiais etapais.

Liepos 28 d. — Lietuvos de jure pripažinimo diena. Toje dienoje 1922 m. Amerika pripažino Lietuvą suverenine valstybe.

Aukščiau suminėtos datos yra reikšmingos ir

TITO REIKALAUJA JUGOSLAVŲ DP

Kasselio DP stovykloje buvo apie 2000 jugoslavų negalinčių grįžti į savo tėvynę, nes Tito ten jie būtų persekiojami. Praeitų metų rugsėjo mėnesyje atvyko į Kasselį Tito agentai ragindami jugoslavus grįžti, bet jugoslavai ne tik grįžti, bet ir kalbėtis su Tito agentais atsisakė. Tito agentai būtinai panoro pamatyti kaip įrengtas jugoslavų klūbas ir kokie šūkių bei balsai puošia klūbo sienas. Nuo Unros iki jugoslavų klūbo Tito agentus lydėjo Unros direktorius ir apie 20 automatais ginkluotų amerikiečių karo policijos (MP). Jugoslavai Tito agentams suruošė tikrai iškilmingą procesiją. Susirinko iš visų barakų žmonių minia, barškindami ant visokių skardinių ir sutartinai dainuodami — "Tito bandit", "Tito bandit", "Tito bandit", "Tito bandit", palydėjo Tito agentus per visą Mattenbergą. Visų tautų DP turėjo daug juoko, o Tito agentai galėjo plyšti iš pykčio.

Po to prasidėjo jugosla-

vams screeningas. Sereningo komisija, priešakyje su kap. Gerneriu, Unros globa, atėmė daugiau kaip 30% jugoslavų ir išmetė juos vokiečiams. Dėl to jugoslavai nepalūžo. Niekas pas Tito nevažiuoja ir gana. Tito už jugoslavų nevažiavimą apkaltino DP stovykloje esančius jugoslavus: pulkininką Kostic Bosedor ir pulkininką inžinierių Andjelkovič Aleksander. Šie du pulkininkai buvo įspėti, kad jei jie nepaveiks jugoslavus grįžti pas Tito, tai bus areštuoti ir atiduoti į koncentracijos stovyklą.

Abudu pulkininkai pareiškė — mes patys į Tito valdomą Jugoslaviją savo noru niekuomet negrįšime, tai mes negalime prikaltėti tati daryti savo brolius, kurių daugumo ten laukia kalėjimas, o gal net ir Michailovičiaus likimas. Pulkininkams liepta apsigalvoti. Pulkininkai apsigalvojo ir gegužės 21 d. iš Mattenbergo Unros stovyklos pabėgo. J. G. as.

Curley Sūnus Serga Pavojingai

Cohasset, Mass. — Šiomis dienomis pavojingai susirgo George J. Curley, 28 m. amžiaus Bostono mayoro sūnus. Jis serga plaučių uždegimo liga.

Kun. Thomas F. Devlin suteikė jam paskutinius Sakramentus.

Curley šeima tikra nelaimė: tėvas kalėjime, motina serga, ir dabar rimtai serga sūnus.

Muzikų "Diktatorius" Nori Sustabdyti Plokštelių Gaminimą

Washington, D. C. — Muzikų "diktatorius" James C. Petrillo, ADF Muzikų unijos pirmininkas, pareiškė Kongresui, kad jo unija atsisakys kompanijoms igroti daugiau plokštelių po gruodžio 31 d.

Petrillo nusiskundė, kad 603 radio stotys "nesamdo nė vieno muziko", vartojia plokšteles. Tokiu būdu daug muzikų neturi darbo. Jis sakė, kad unija sustabdydys visas transkontinentines muzikos transliacijas po vasario 1 d.

Jis sakė, kad pati unija pradės gaminti plokšteles. Petrillo tarp kitko pasisakė gaunąs \$46,000 metams algos, \$13,000 metams išlaidoms ir naują automobilį.

Senelių Prieglaudos Šventinimas Ir Naujos Anglijos Lietuvių Išvažiavimas

Nukryžiuoto Jėzaus Seselių Kieme, Brockton, Mass.

LABOR DAY Rugsėjo-Sept. 1 d.

Boston — Pirmadienį, liepos 7 d., 1 val. po pietų, "Darbininko" salėje įvyko svarbus Nukryžiuoto Jėzaus Seselių Rėmėjų susirinkimas pasitarti ruošimui iškilmingo išvažiavimo prie Seselių Vienuoliško Namo, Brocktone, Labor Day, rugsėjo-Sept. 1 d.

Vadovybėje kun. Juozo Petrausko, kun. Alberto Abračinsko ir kun. Jono Bernatonio, visos lietuvių kolonijos yra kviečiamos prisidėti ruošimui šių iškilmų. Ši meta bus nepaprastas išvažiavimas. Senelių prieglauda jau baigiama įtaisyti. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., atvyksta šventinti naujai įtaisytą namą. Visiems bus graži progą ją aplankyti, Labor Day, rugsėjo 1 d.

Pamaldos prasidės 10:30 val. ryte, iškilmingomis šv. Mišiomis su pamokslu. Pietai bus 12:00 val. Vėliau po pietų bus palaiminimas švenčiausiu Sakramentu, šventinimas ir atidarymas Senelių Prieglaudos.

Visi Naujos Anglijos lietuviai yra kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse, paremti Seselių vykdomus darbus ir maloniai praleisti šventę, nes bus įvairių margumynų ir užkandžių. Aplankykime ir paremkime Nukryžiuoto Jėzaus Seseles, Brocktone, Labor Day, rugsėjo 1 d.

LIEPOS 28-ta DIENA

Liepos mėn. 28 d. sueina 25 metai nuo tos dienos, kurioje Amerika pripažino Lietuvą suverenine valstybe — pilnateisiu tautų šeimoms asmeniui. Šita diena yra nepaprastai svarbi Lietuvos istorijoje. Jos reikšmė ypatingai yra svarbi dabar, kuomet Lietuva yra rusų okupuota ir smaugiama — kuomet yra dedamos pastangos Lietuvą nuteisinti ir vėl Rusijos provincija padaryti.

Šią dieną — Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo dieną — reikėtų kuokškilmingiausiai ir kuostipriausiai paminėti. Paminėjimas reikėtų ruošti liepos 27 d. — sekmadienį. Toje dienoje, visuose parengimuose: specialiuose ir paprastuose reikėtų priimti ir pasiųsti Prezidentui padėkos telegramas, prašant jį stipriau užstoti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę — nieku nenusikaltusios valstybės laisvę ir suverenines teises.

Liepos 27 dienos parengimus ir susirinkimus: piknikus ir kitokius šaškrizdžius reikėtų pavadinti Lietuvos Nepriklausomybės parengimais, pavyzdžiui: Lietuvos Nepriklausomybės piknikas ruošiamas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Draugijos; Lietuvių Nepriklausomybės susirinkimas šaukiamas D.L.K. Kęstučio Draugijos, ir t.t. ir t.t.

Į didesnius parengimus reikėtų kviešti kongresmonus, gubernatorius, majorus ir kitus įžymius žmones. Parengimai turėtų būti garsinami ir rezolucijos bei kalbos skelbiamos ne tik lietuviškoje, bet ir angliškoje spaudoje.

Parengimų pelnas ar bent jo dalis turėtų tekti kovotojams už Lietuvos laisvę per BALFą ar kitas atitinkamas lietuvių organizacijas.

Visi, bet kokio parengimo (liepos 27 d.) rengėjai, pasvarstykite aukščiau paliestas mintis ir išnaudokite jas kilniam tikslui.

A. Lietuvis.

Lietuvių Kunigų Permainos

Kun. Juozas Petrauskas, Šv. Roko par., Brockton, Mass., ilgametis vikaras, perkeltas į Haverhill, Mass. Kun. J. Žuromskis iš Haverhill perkeltas į Belmont, Mass. Kun. A. Janušonis iš Gloucester, Mass. perkeltas į Šv. Roko lietuvių parapiją, Brockton, Mass.

Kun. Juozas Petrauskas ne tik daug dirbo sielų ganytojavimo darbe, bet ir statyboje. Jis su pagalba kitų parapijiečių pastatė naują svetainę, atnaujino kleboniją, bažnyčią. Pastaruoju metu vadovavo Seneliams Prieglaudos įrengimo darbu Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Moti n i š k a m e n a m e, Brocktone.

Kun. J. Petrauskui, kun. J. Žuromskui ir kun. A. Janušoniui linkime geriausių sekmių naujose vietose.

Franco Pasitikėjimas Užtikrina Paskolą Amerikoje

Madridas, Ispanija, liepos 10 — Gen. Francisco Franco pereitą šeštadienį referendumu gavo savo piliečių pilniausį pasitikėjimą.

Taigi dabar esą sprendžiantis faktorius, kad Ispanija gali gauti \$200,000,000 paskolą iš Jung. Valstybių bankų.

Paieško

Jeskaucko Miko, gim. 1896 Balbieriškyje, anksčiau gyv. Pittsburgh'e ir Baltimoro.

Piliponių Tomo ir Leonoros, gim. Medinių Strevininkų km., anksčiau gyv. Bayonne, N. J.

Masalško Augusto, gim. Medinių Strevininkų km.

Slaninių Antano ir Alekso, gim. Kairiškių km., anksčiau gyv. Blissville apylinkėje.

Atsisaukite į "Darbininko" redakciją.

LDS APSKRIČIŲ IR KUOPŲ VALDYBŲ DĖMESIUI

Dėl svarbių priežasčių LDS metinis seimas nukeltas į rudenį

Šiomis dienomis kun. Pr. M. Juras, LDS Centro pirmininkas, susitarė su kun. Jonu Vaitekūnu, Šv. Kazimiero lietuvių par., klebonu, Providence, R. I., seimą skelbti rugsėjo - Sept. 21 ir 22 d.d. š. m.

Kleb. kun. Jonas Vaitekūnas ir LDS 11 kuopos valdyba ir nariai nori seimo metu suruošti iškilmingas pamaldas ir seimines pramogas, ko negali padaryti dėl svarbių priežasčių, jeigu seimas įvyktų, kaip jau buvo skelbta, rugpiučio 3 ir 4 d.d. š. m.

Tikimės, kad ši seimo datų pakeitimą LDS apskričiai ir kuopos priims nuoširdžiai ir gausiai bus atstovaujamos seime. Kleb. kun. Jonas Vaitekūnas ir LDS 11 kuopa priėmė LDS seimą su ta sąlyga, kad seimas būtų gausus dalyviais. Ruošia iškilmingas pamaldas, koncertą ir kitas pramogas seimo dalyvių intencija ir garbei.

LDS Centro Valdyba atsisaukia į visus apskričius ir kuopas tuojau pranešti kiek atstovų dalyvaus seime. Taipgi kviečia paruošti įnešimų ir iš anksto paskelbti organe "Darbininke", kad visi LDS nariai galėtų su jais susipažinti ir pasiruošti juos svarstyti seime.

LDS Sekretoriatas.

Nauji Katalikai
Sekmadienį, liepos 6 d. kun. dr. Mendelis suteikė krikšto Sakramentą net keturiems naujagimiams, Juozui Antanui Učinskiui, Barborai Onai Juškeytei, Jokubui Allen Carter ir Patricijai Onai McDermott. Ponia Carter prieš šliubą buvo Einiškytė, o ponija McDermott tai buvo Urbečiūtė. Sveikiname naujų katalikų tėvelius. Linkime visiems daug džiaugsmo iš savo vaikelių.

Kun. Valentinas Atkočius, MIC.

Džiaugiasi šv. Alfonso parapija, džiaugiasi mūsų klebonas atvykusių ir pagalbą vasaros metu Tėvu Marijonu, kun. Valentinu Atkočiumi. Jaunas, gražiai nuaukęs, šešių metų ir keturių metų vyras, uolus, pilnas energijos ir noro apaštalausti kungas, ne tik jau užkariavo mūsų lietuvių širdis, bet ir svetimtaučius, kurie lanko Novenos pamaldas.

Jo klausykla nuolat apstota penitentų. Ilgiausias valandas jis joje praleidžia teikdamas pagūdą ir suraminimą nuliūdusioms sieloms. Sakykloje gražiai kalba lietuviškai ir angliškai. Žmonės noriai klauso jo pamokslų.

Teko sužinoti, kad kun. Atkočius rengiasi rudenį vykti Romon, kur jis gils savo kunigiškus mokslus. Jis įdomauja šv. Raštu ir tikisi studijuoti garsiajame Biblikos Universitete Romoje. Galima tik jam palinkėti geriausio pasisekimo jo kunigiškame moksle.

Nuotrupos

Tėvas Pranciškonas, kun. Viktoras Gidžiūnas lankė savo gimines Baltimorėje pereitą savaitę. Kas rytą atnašavo šv. mišias mūsų bažnyčioje. Nugirdau, būk klebonas kun. Mendelis pakvietė kun. Gidžiūną į Keturdėsimtę spalį mėn. sakyti visus pamokslus. Kadangi kun. Gidžiūnas yra garsus pamokslininkas, tad alfonsiečiai lauks garbingo svečio, kad išgirstų Dievo žodžius.

Liepos ketvirtą praėjo tykiai mūsų kolonijoj. Martynas ir Veronika Stravinskai buvo išvykę į Scranton, Pa. aplankyti savo gimines ir pažįstaamus. Kelionė buvo laiminga. Kai kurie šv. Alfonso klubiečiai buvo

išvažiavę į Atlantic City šventi liepos 4 d. Pačiame mieste buvo ramu. Kadangi tai buvo pirmas mėn. penktadienis, tai šv. Alfonso bažnyčioje per visą dieną meldėsi gan daug žmonių.

Ponia Ieva Vasiliauskienė buvo atvykusi iš Oakville, Conn. aplankyti savo mamytę poniją Mendelienę. Su ja atvažiavo drauge jos sūnūs — Juozapas, Benediktas ir Viktoras. Paviesėjė savaitę Baltimorėje, visi grįžo į Oakville.

Paminėti pirmas metines sukaktuves šv. Pranciškos Cabrini irrašymo į šventuosius kun. dr. Mendelis turėjo įrengęs ypatingą altorėlį su šventosios paveikslu ir dviem relikvijom gautom iš Romos. Pamokslėliais per visas novenos pamaldas trumpai nupasakojo šv. Cabrini gyvenimą. Relikvija buvo sveikinama po visų pamaldų. Kun. Mendelis atspausdino 5,000 novenos maldų lapelių į šv. Cabrini, kuriuos išdalino maldininkams.

Karių Garbės Sarašas jau užbaigtas. Bronzo lenta su 581 pravarde jau padirbta. Bus pakabinta prie bažnyčios sienos lauke. Dedikacijos apeigos tačiau įvyks pabaigoje rugsėjo mėn. Kaip tik toms iškilmėms jau dabar planai yra daromi.

Mirė antradienį, liepos 8 d. Pijus Marma, senas lietuvis, sulaukęs arti 75 metų amžiaus. Palaidotas su trejomis mišiomis iš šv. Alfonso bažnyčios penktadienį, liepos 11 d. Juozas Kasinskis rūpinosi laidotuvių tvarka.

Kun. Antanas Dubinskas atostogauja New Yorke. Rašo, kad ten oras vėsus. Jis mano grįžti tik paskutinę liepos dieną. Steponė Šilanskienei padaryta viena operacija. Laukia kitos. Ligonė jaučiasi gan gerai. Veronika Pugevičienė užaugo 25 svarus. Ji ir laukia operacijos. Ponia Matto, kuriai buvo padaryta operacija šv. Agnietės ligoninėje, grįžo namo.

Juozas Kasinskis Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595. Limosinai dėl visokių reikalų. Patarnavimas Dieną ir Naktį.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly. SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR...

366 West Broadway, South Boston, Mass

Kristaus Sviesoje

Septintasis Sekmadienis po Sekminių (Liepos 13 d.)

EVANGELIJA: Mato 7, 15-21

Anuo metu: Jėzus tarė savo mokytiniams: Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdaruose...

Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! jeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo...

LEKCIJA: Šv. Povilo Apaštalo laiško Romėnams (Rom. 6, 19-23)

Broliai: Aš kalbu, kaip kad žmonės kalba dėl jūsų kūno silpnumo. Nes kaip davėte savo sąnarius tarnauti paleistuvystei...

PRANAŠAI IR VILKAI

DIEVO VYRAI

Pranašas yra didžios rimties žmogus. Jo žodis yra kaip iš kieto akmens išskelta ugnis, kuri degina trumpareges akis...

Pranašas yra Dievo žmogus. Jis kalba ne iš savo širdies gausumo, o iš Dievo gelmių. Jis skelbia ne savo dūmas, o Dievo mintis...

Pranašas yra tolregis žmogus. Jis mato giliau ir toliau, nei kiti. Dabartyje mato jis ateitį, kaip veidą sąvaidrody. Jis jaučia iš tolo artėjančią tautos ar žmonių katastrofą...

Pranašas yra nepaperkamas žmogus. Jis skelbia Dievo Tiesą visu atvirumu. Jo nepaviliosi auksu ir nenugąsdinsi nei kalėjimu, nei kartavėmis...

Pranašas nerimsta matydamas krintančią savo tautą. Jis jaudinasi, rūstinasi dėl jos trumparegiškumo. Širdies sujudintas verkia jis dėl savo tautos likimo...

Pranašas pavojingas rambiems ir išdidėms, bet išganingas o kaip nusidėjėliams.

JIE LAUKIA IR DVASINĖS DUONOS...

Kai dešimtys tūkstančių lietuvių tremtinių patrankoms dundant ir lėktuvams užiant atsirado Vakarų Europoje, nelaimių ir vargų suspausti jie betgi pasirodė aukštos kultūros žmonės...

Vysk. V. Borisevičius, Vatikano radio žiniomis, bolševikų nukankintą s Lūkiškių kalėjime. Šviesiajam Kristaus Kankiniui amžiną atilsį...

Amerikiečių, anglų ir Bet ir tiems likusiems amerikiečių liudijimu, Baltijos šalių tremtiniai (DP), lima daugiau spausdinti o ypač lietuvių, pasirodė kaip po 2,000 egzempli...

atvirėms. Jis yra kaip skausmas kūne pranešas ligą. Kartu jis yra ir gydytojas, siūstas pašalinti skaudulį. Jis pavojingas ligai, bet reikalingas ligoniui.

Laiminga tauta, turinti pranašus. Jie palaiko dvasinę - dorinę tautos galią, ją saugo ir veda saugiais keliais. Vargšė gi tauta, neturinti pranašų arba turėdama juos akmenimis žudanti...

VILKAI AVINĖLIO BALSU

Tikrieji pranašai yra Dievo siųstieji vyrai perspėti, gelbėti, vesti tautą. Yra betgi žmonių, kurie imasi to uždavinio būdami nepašaukti. Jie kalba kaip pranašai, nešioja pranašų ženklus ir reikalauja, kad tauta jiems paklustų ir nusilenktų...

Negana įsivaizduoto pranašo. Reikia juo būti. Neuztenka kalbėti avinėlio balsu užsimetus juo kailį. Vilkas liks vilkas, nors ir maloniam avinėlio balsu kalbėtu.

Tiesa, kartais nelengva atskirti netikrą pranašą, kol aiškiai nematyti jo darbu, jo vaisy, juoba, kai jų daug yra. Užtat Evangelija primena būti budriems: saugokitės! Lengviausia išsisaugoti nuo netikrų pranašų suvedžiojimo nusiklausant Dievo Bažnyčios balso...

Visi, kurie ateina Bažnyčiai su klasta širdy, anksčiau ar vėliau suklumpa ties Jos durimis. Čia jie žūsta, bet ne kaip pranašai, o kaip nusidėjėliai.

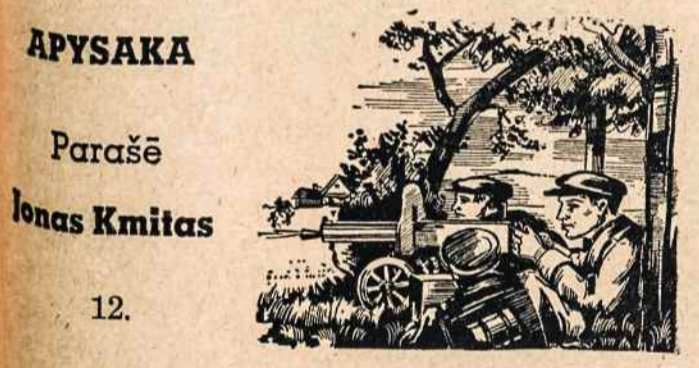
Geriau Vėlai, Negu Niekad

Kovojantis, pasauliui gresiąs komunizmas savo pagrindinėj taktikoj vartoja dvi priemones: prievartą ir gudrybę. Suprantamiaj tarant, terorą ir propagandą. Arba jau visai suprantamai: pirmiau prisivilioja, paskui pasmaugia. Bet ta taktika, tiesioginiai praves...

Reikia stebėtis nachališku bolševikų vingiavimu. Juk Rusijoje jie negailestingai žudė visokių rūšių socialistus: social - demokratų, menševikus, eserų ir šiaip...

Pagaliau, ir amerikiečių akys pradeda atsidaryti. Bet kaip nepaslinkiai! Na, geriau vėlai, niegu niekad.

PARTIZANAI

Prasmegeš Politrukas

Jie atvyko pas tamsų mišką ir sustojo pagirų ant plačios lygumos, kuri iš vieno šono buvo nužėlusis gana tankiais krūmais. Čia manė pasislėpti. Pusė partizanų liko ant pievos, miško paukštyje, kita pusė pasislėpė miške...

Buvusis politrukas gerai žinojo čekistus. Tis principo jis jų neapkenčė tokiu pat baisiurėjimu, kaip neapkenčiama žiurkių, bet imant asmenis paskirai, vis dėlto reikia apsidrausti. Kiek pagalvojęs Gegužis pareiškė: — Komisarų, beveik visus — ant sausos šakos. Yr išskirčių, bet tai didelė retenybė. Gali atsirasti tokių, kurie mūsų žvalgybai...

tarnauja. Apie tokius netenka kalbėti, nes mes juos gerai pažįstam. Eilinius čekistus, kurie eina budelių pareigas, taip pat likviduoti. Bet dalyvaujančių sušaudymuose gali būt visokių. Kai kurie iš prievartos tai atlieka. Pagaliau, tarnaujantieji pabaudų kolonoze bei "banditų likvidavimo" daliniuose, vadinas, tokie, su kuriais teko šiandien mums kovoti, sudaro painų klausimą. Viskas pareina nuo asmeninio nusistatymo. Sprendžiant apie juos, rimtai bijausi padaryti klaidą. Gal kiek rizikuosiu sakydamas, kad pusė jų, o gal ir didžiuma, atlieka savo tarnybą dėl komisarų revolverių ar kulkosvaidžių. Jie puikiai žino, kad jei parodyš kiek nenoro kautis, jų laukia mirtis čia pat, arba, kas dar blogiau, kankynės ir sunaikinimas.

— Žodžiu, — tarė Viktoras, — tai labai supainiotas klausimas.

— Tas tiesa. Labai sunku jį išspręsti. Bet galim padaryti štai kokį bandymą. Kol kas jų nelikviduokim. Nė vieno. Nė komisarų. Palaukim kautynių, kurių, aš nujuntu, nei gal teks mums laukti, nes čekistai jau šiuo momentu organizuoja prieš mūsų žygį su rimtomis pajėgomis. Kautynės bus karštos ir bandymas išeis teisingas. Padarykim taip. Duokim jiems ginklą ir liepkim kovoti prieš enkavedistus. Iš to, kaip jie kausis, bus lengva suprasti, kurie yra palankūs mums, ir kurie jiems.

— Ar čia nebus pavojaus, kad jie, matydami didelę persvarą čekistų pusėj, tik laikinai apsimes kovoją, o pirmaj progai pasitaikius, atsikreipš prieš mus?

— Tokio pavojaus esama, bet ne per daugiausia, dėlto, kad čekistai labai bailūs. Jūs gal sakysite, kad tai abejotina, nes čekistai labai žiaurūs, o kaip gi žiauruolis gali būt bailys? Juk jis visų pirma atkaklus, tai jau tuo pačiu nebe bailys. O aš jums pasakysiu, kad juo žmogus žiauresnis, juo jis bailesnis. Atkaklumas ir žiaurumas du visai skirtingi dalykai. Didžiausias atkaklumas kautynėse, taikos metu dažniausiai švelnus kaip avinėlis. Yra, žinoma išskirčių, bet mes kalbame apie bendrą taisyklę. Bailys tuomet tik yra be galo drąsus ir atkaklus, kai jaučia, kad už jo pečių yra dviguba ar triguba persvara. Ir tai dar jei priešas, nežiūrint persvaros, smarkiai ginasi, bailio atkaklumas būna labai kuklus. Tik kai priešio eilėse pasireiškia sąmyšis ir panika, tuomet bailio narsa pakyla šimta nuošimčių. "Aha! Jūs bėgate, tai aš jums parodysiu!" — šaukia bailys ir didžiausiu ryžtingumu veja bėgantį priešą. Tai toks saldus momentas, apie kurį bailys dažnai sapnuoja. Tiesą pasakius, apie tokį momentą ir drąsuolis maloniai sapnuoja, bet drąsuolis nevengia ir karštų kautynių, ir tokiose kovose jo narsa daugiausiai pasireiškia. Gi bailys tai didvyris prieš beginklį ir sužeistą priešą.

— Tai labai gražiai išdėstyta, — atsiliepė Žaliukas, — bet kaip tą pritaikyti prie mūsų belaisvių? — Tuojau pasakysiu. Pratimą padarysim šitaip. Duosim jiems ginklus ir — laisvę. Vadinasi: vyrai jūs esate laisvi. Jei norite, eikite pas saviškius, arba mūsų eilėse prieš juos kovokite. Kito pasirinkimo nėra. Ir tada pažiūrėsime, ką jie darys.

— Bet tai beprotystė! — sušuko Žaliukas. — Jie visi pereis pas saviškius ir puls mus.

— Jie to nedarys, — ramiai atsakė Gegužis, — dėlto, kad tie, kurie mums palankūs, nenorės to daryti, o mums priešingai bijosis, nes jie manys, kad mes čia jiems pinkles pastatėm, ir juos sušaudysim, kai tik pradės

nuo mūsų skirtis. Ir vėl, jei atsiras koks drašulis, kurs norėtų pas savuosius grįžti, tai jums palankieji jį nužudys. Gi jei ir visi būtų mūsų priešai, tai jie čia pat neišdris mus pulti, nors ir mintins, kad jų pusėj didelė persvara. Jie neišdris, nes jie bailiai. Jie supras, kad mes juos greičiau likviduosim, negu juos draugai išgelbės. Bailys vien savo kailiu rūpinasi, visa kita jam nėsvarbu. Tad veikiausiai jie apsiims prieš saviškius kovoti — vieni iš tikros širdies, kiti tik apsimės einą kovoti, ta mintimi, kad pirmaj progai pasitaikius, perbėgs pas saviškius. Žinoma, tik tuomet, kai matys, kad saviškiai tikrai ima viršų. Jei viršus bus mūsų, ar dar ne visai aiškus, tai jie taip ir pasiliks mūsų eilėse. Bet atsiras ir tokių, kurie su neapykanta puls buvusius savo tovariščius. Mes tą viską stebėsime ir lengvai atspėsime, kurie tikrai mums palankūs, o kurie tik apsimeta.

— Ką gi, bandymas galima padaryti, — lyg nenoromis sutiko Viktoras. — Tik, iš viso, ar tai verta? Gal ir yra mums palankių, bet aš manau, kad ne daugiau, kaip du-trys. Ir dėl tų dviejų - trijų abejotinos vertės kovotojų tiek rizikos ir kamuotės.

— Kokia čia rizika? Jie mūsų rankose. Porą kulkosvaidžių, ir atlikta, jei matysime, kad jie ką nors prieš mus ruošia. O naudos iš to bus. Mes juos pirmus pasiūsime į ataką ir patys seksime paskui.

— Tai neskanu, — susiraukė Viktoras. — Tai laukinių barbarų taktika.

— Bet bolševikai visuomet taip daro. — Meš ne bolševikai.

— Bet su bolševikais kovojame. Reikia mušti priešą jo paties taktika.

— Tokia taktika mums nepriimtina, — lemiančiai nusprendė Viktoras. (Bus daugiau)

Joubert.

Tito Bažnyčios "Reforma"

Raudonasis Jugoslavijos diktatorius nepasitenkina vien politinėmis savo "reformomis". Jis, kaip visų amžių despotai, ryžosi ir religiją pajungti savo tamsiems darbams. Ypač į aštrų konfliktą įėjo su Kat. Bažnyčia.

Kat. Bažnyčia ir josios atstovai palaiko santykius su popiežiumi. Popiežius betgi yra italas, o kiekvienas italas turi būti "patrijotui" jugoslavui mirtinas priešas. Na, tokiam "išminčiui", kaip maršalas Titas, gaunasi labai aiškūs dalykai: katalikai bendrauja su krašto priešais, taigi jie yra liaudies "priešai". Kaip praėjusią vasarą Titas vienoje savo kalboje pasisakė, jis nieko neturįs prieš katalikus ir prieš kat. vyskopus. Jie gali pasninkauti, melstis ir net po porą mišių į dieną laikyti... Jis dėl to neturės nieko prieš: svarbu tik, kad kunigai atsitrauktų nuo Romos, suprask, nuo popiežiaus...

Katalikų Bažnyčiai nepaklausius šio savo šalies despoto reikalavimo, Titas išėjo prieš ją kovoti su žemiškais ginklais: kunigų areštavimais, vienuolynų uždarymais ir tikinčiųjų atleidimais iš tarnybų. Iš tiesi vienuolynai buvo uždaryti, o jų vietoje įsteigytos koncentracijų stovyklos. Kunigų seminarijose komunistai steigia komjaunuolių būstines.

Siam despotiškam Kat. Bažnyčios persekiotojų karžiškiškai pasipriešino jaunas, gabus, iš pirmo pasaulinio karo išėjęs karininku, Zagrebo arkivyskupas Mgr. Alojzas Stepinac. Per ganytojiškus laiškus jis perspėjo jugoslavų tikinčiuosius apie gresiančią tautai komunistinį pavojų, o Kat. Bažnyčios

JAU PERSPAUSDINTAS SV. RASTAS

Kun. Pr. M. Juro lėšomis "Darbininkas" perspausdino J. E. Arkivyskupo Juozapo Skvireckio išverstą Naująjį Testamentą. Stipriais audeklo viršeliais kainą \$3.00; popieriniais viršeliais — kainą \$2.00. Užsakymus siųskite: 'Darbininkas', 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

persekiojimą Jugoslavijoje sulygino su žiauriausiais Nerono ir Deoklecijono pirmųjų amžių krikščionių persekiojimais.

Aišku, nepatiko Titui Bažnyčios kunigaikščio drąsūs tiesos žodžiai: diktatoriaus pusėje turi būti visada tiesa... Arkivysk. Stepinac buvo Tito agentų areštuotas, apkaltintas bendradarbiavimu su priešais ir nuteistas 16 metų sunkių darbų koncentracijos lageryje. Veltū visais kultūringais pasaulis kėlė ir tebekelia "savo protėsto balsus dėl šio garbingo kankinio vyskupo: Titas savo linijos keisti negali. Visa tai padarė jis ne vien savo, bet ir savo "didžiojo mokytojo" Stalino valia...

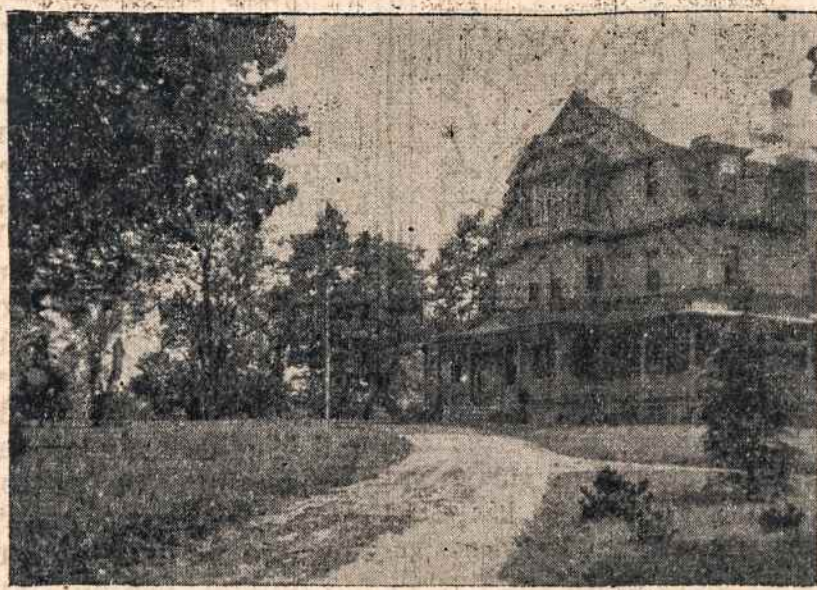
KAM VISOS TOS AUKOS?

Amžių bėgyje jugoslavų tauta yra iškentėjusi daug priespaudų ir daug kančių. Žiauri jugoslavams buvo kadaise turkų priespauda, kada pavertti gyventojai neturėjo teisės net poros arklių išgyti, o kur keliaujant tik turkas turėjo teisę raitas joti: serbas ar kroatas turėjo gretimais jojančio turko pėsčias eiti. Dar daugiau anoji tauta kentėjo per žiaurią nacių okupaciją. Per partizaniškas jugoslavų laisvės kovas, per vokiečių okupaciją, žuvo apie 1,600,000 jugoslavų.

Ir šiandien?.. Šiandieną Jugoslavijos kalnų slaitais nebesiblaško nacių kariai, bet jųjų vietoje — tūkstančių tūkstančiai rusų agentų, ir valdžios viršūnėje komunistinė maršalo Tito despotinė diktatūra.

Ar nekyla šiandieną kiekvienam patrijotui jugoslavui, kuris savo tėvynėje liko posūniu, o kartu ir kiekvienam mylinčiam laisvę kultūringam žmogui, klausimas: kam visos tos heroiškos jugoslavų tautos aukos, kam visas už šalies laisvę pralietas kraujas, jei iš rudosios nacių tiranijos išsivadavusi vargšė jugoslavų tauta, pateko į raudonojo bolševizmo vergiją? Į vergiją, vykdomą per tos pačios tautos išdavikus.

P. Ažutis.

Nekalto Prasdėjimo Vienuolyno Putnam, Conn. namai, kur vasarinės stovyklos mergaitės liepos 27 d. pikniko proga rengiasi šauniai programai.

Atsišaukimas

Vėl vokiečiams atiduotų lietuvių likimas

Mažąją Lietuvą teutonų riuomenė su daugybe tankryžiuočių ordinas naikino ir gyventojus žudė ugnimi ir kardu, kol ten įsigalėjo. Apie 600 metų mūsų kraštas vokiečių buvo valdomas. Nors buvo dėtos visos pastangos Mažąją Lietuvą suvokietinti, tačiau tai pavyko jiems tik dalinai. Tautiniai apsnūdusiems gyventojams atsirado žadintojai: žinomas poetas Kristijonas Duonelaitis, mokslininkai Rėza Kuršaitis, rašytojas Saueverinas - Girėnas, kuris parašė Mažosios Lietuvos himną: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt", Dr. Bruožas, Smalakys, Martynas Jankus, Dr. Gaigalaitis, Dr. Vydūnas ir kiti. Jaunimas sukruoto, bažnytkaimiuose išsisteigė giedotojų draugijos ir lietuviška daina suskambėjo visoj Mažojoj Lietuvoj. Kultūrinis Maž. Lietuvos centras buvo Tilžė. Ir ten Prūsai lietuviai pradėjo spausdinti lietuvišką literatūrą, ypač maldaknyges, padėjo broliams Didžiojoje Lietuvoj, kur lietuviška spauda buvo uždrausta, nelegaliai gabenoti knygas per sieną. Nors Tilžės spaustuvių savininkai buvo vokiečiai, tačiau didelė dalis jų tarnautojų buvo Prūsų lietuviai, kurie į savo darbavimus galėjo įtakos padaryti ir taip lietuviškų knygų spausdinimas didesniame mastabe pavyko. Senesnioji mūsų karta ir dabar gyvenantieji broliai Amerikoje turimas savo knygas yra gavę iš Mažosios Lietuvos.

Po pirmo pasaulinio karo 1918 m. Mažosios Lietuvos gyventojai jau ant tiek buvo tautiniai susipratę, kad jie galėjo įsteigti Tilžėj Mažosios Lietuvos Tautinę Tarybą, kuri reikalavo visą Mažąją Lietuvą atskirti nuo Vokietijos ir ją sujungti su Didžiąja Lietuva, sudarydama vieną valstybę. Gaila, kad Mažąją Lietuvą pavyko atskirti nuo Vokietijos tik iki Nemuno. Klaipėdos kraštas, prijungtas prie Lietuvos, kultūriniai ir ekonominiai sparčiai vystėsi. Uostas buvo išvien didinamas ir gilinamas, prekyba žydėjo. Bet, deja, kraštui taip kultūriškai ir kilti neilgai tebuvo lemta. 1939 m. ko-vo 23 d. naciai kaip alkani plėšrūs vilkai užgrobė Klaipėdos kraštą. Tilžės pradėjo žygiuoti jų ka-

riuomenė su daugybe tankryžiuočių ordinas naikino ir gyventojus žudė ugnimi ir kardu, kol ten įsigalėjo. Apie 600 metų mūsų kraštas vokiečių buvo valdomas. Nors buvo dėtos visos pastangos Mažąją Lietuvą suvokietinti, tačiau tai pavyko jiems tik dalinai. Tautiniai apsnūdusiems gyventojams atsirado žadintojai: žinomas poetas Kristijonas Duonelaitis, mokslininkai Rėza Kuršaitis, rašytojas Saueverinas - Girėnas, kuris parašė Mažosios Lietuvos himną: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt", Dr. Bruožas, Smalakys, Martynas Jankus, Dr. Gaigalaitis, Dr. Vydūnas ir kiti. Jaunimas sukruoto, bažnytkaimiuose išsisteigė giedotojų draugijos ir lietuviška daina suskambėjo visoj Mažojoj Lietuvoj. Kultūrinis Maž. Lietuvos centras buvo Tilžė. Ir ten Prūsai lietuviai pradėjo spausdinti lietuvišką literatūrą, ypač maldaknyges, padėjo broliams Didžiojoje Lietuvoj, kur lietuviška spauda buvo uždrausta, nelegaliai gabenoti knygas per sieną. Nors Tilžės spaustuvių savininkai buvo vokiečiai, tačiau didelė dalis jų tarnautojų buvo Prūsų lietuviai, kurie į savo darbavimus galėjo įtakos padaryti ir taip lietuviškų knygų spausdinimas didesniame mastabe pavyko. Senesnioji mūsų karta ir dabar gyvenantieji broliai Amerikoje turimas savo knygas yra gavę iš Mažosios Lietuvos.

Lietauvos, tiek daug nuo vokiečių, ypač nuo nacių nukentėję, dabar gyvena baisiose sąlygose. Klaipėdos krašto lietuviai iš UNRRA'os glėbosi ir jų stovyklų šalinami dėl to, kad jie, užgrobę naciams Klaipėdos kraštą, pasidarė automatiškai Vokietijos piliečiais. O lietuviai iš Maž. Lietuvos srities, kurų nebuvo prijungta prie Lietuvos, aišku, jokių pirmenybių negavo. Vadinausi, visi Maž. Lietuvos broliai, visi Maž. Lietuvos piliečiai, nors karą laimėjusios valstybių vyriausybės Klaipėdos krašto užgrobimą skaito neišvykusiu. Šitie lietuviai atiduoti vokiečių globai. Kaip vokiečiai jau nuo kryžiuočių laikų lietuvių "globoję", rodos, visiems jau žinoma. Vokiečiai dabar patys suspausti jau gyvena ir mažai maisto turi. Tad, jeigu jie savo žmonių aprūpinti negali, tai ką bekalbėti apie tokius, kurie jiems aiškiai pasisako, kad jie lietuviai.

Sitų mūsų brolių ir sesučių gyvenimo sąlygos yra apvertintos ir beviltiškos. Maž. Lietuvos Taryba daro visas pastangas vargstantiems padėti ir jiems parodyti, kad artimo meilė lietuvių tarpe dar neišnyko ir kad ir šitiems likimo taip skaudžiai paliestiems prašvies laimingesnė ateitis. Bet mes vieni mažai ką galime padaryti, patys skurstaime, toj karo sunaikintoj Vokietijoje. Kaip jau dažnai, taip ir dabar mūsų akys nukreiptos į brolius ir sesutes Amerikoje. Mes žinome, kad Jūs turite kiekvieną dolerį savo prakaitu sunkiai uždirbti. Bet kad Jūs žinotumėt, kokiose blogose sąlygose čia žmonės lietuviai gyvena (ką aprašyti beveik neįmanoma), tada, aš esu tikras, kad Jūs šitų vargšų pasi-gailėsite. Ypač aš kreipiuos į Amerikos lietuvišką jaunimą. Jūs laisvame

krašte galite nevaržomai mokyti, gyvenate sveikoje ir normaliose sąlygose. O čia Vokietijoje! Maž. Lietuvos vaikai verčiami vokiečių mokyklas lankyti, kur svetimieji vaikai neapkenčiami ir šmeižiami. Jie nuolat alkani, dauguma serga Tbc. Britų zot noj dabar duodama tik 3 svarus kukurūzinės duonos savaitei, ir tos dar nevisada galima nusipirkti. Drabužiai jau seniai sūliai traktuojami kaip Vokietijos piliečiai, nors karą laimėjusios valstybių vyriausybės Klaipėdos krašto užgrobimą skaito neišvykusiu. Šitie lietuviai atiduoti vokiečių globai. Kaip vokiečiai jau nuo kryžiuočių laikų lietuvių "globoję", rodos, visiems jau žinoma. Vokiečiai dabar patys suspausti jau gyvena ir mažai maisto turi. Tad, jeigu jie savo žmonių aprūpinti negali, tai ką bekalbėti apie tokius, kurie jiems aiškiai pasisako, kad jie lietuviai.

Jūs, brangus Amerikos jaunime, buvote nuo tokių baisenybių apsaugoti. Dėl to prašau visus brolius ir sesutes Amerikoje, be tikybės ir politinių pažiūrų

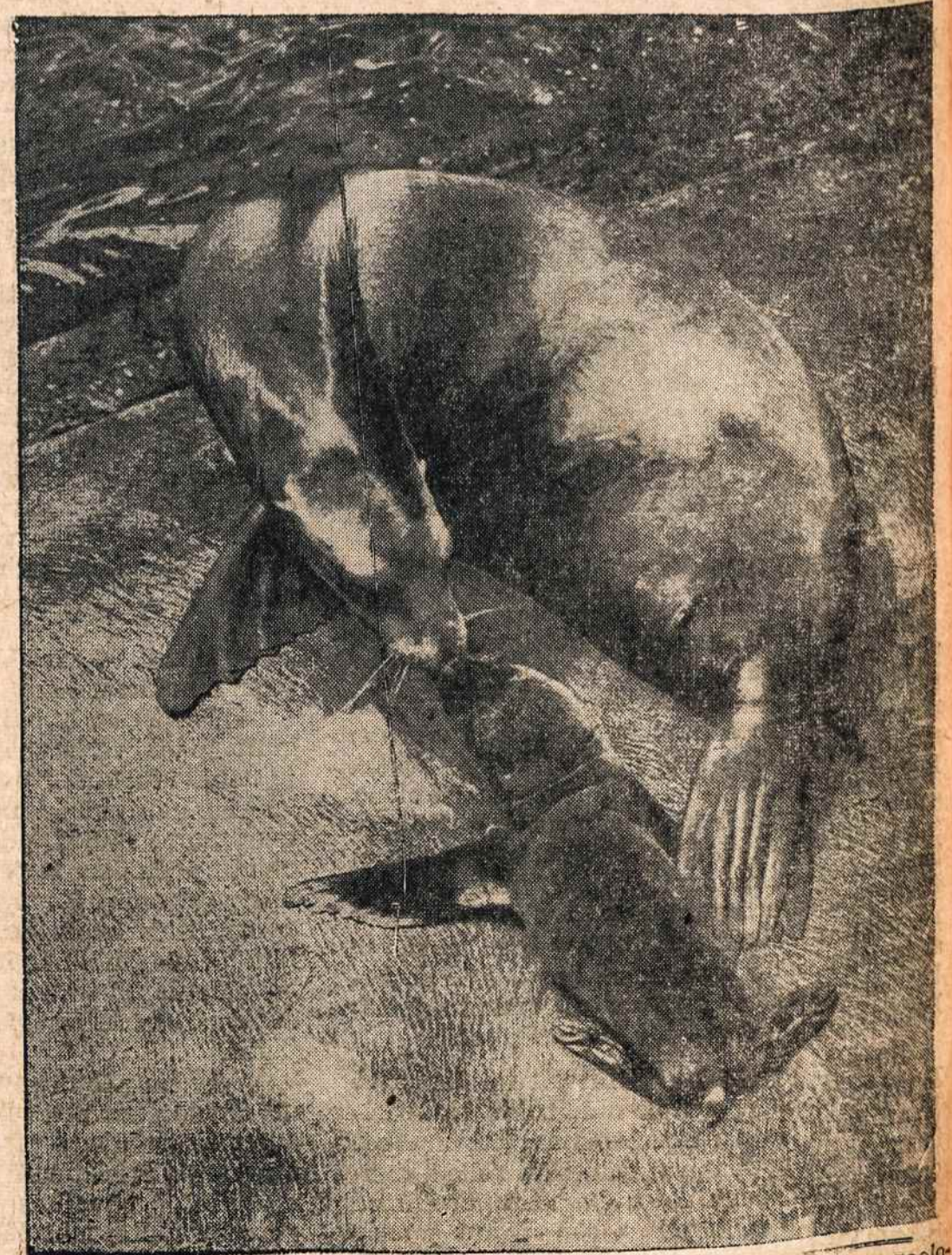
skirtumo, padėti mūsų broliams ir sesutėms iš Mažosios Lietuvos. Juk mes esame visi lietuviai, vienos šeimos nariai. Kiekviena mažiausia dovana nušluostys čia vaikų ir senelių ašaras ir jų dėkingumas bus be ribų. Erdmonas Simonaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos Pirmininkas, buv. 5 metų koncentracijos stov. Mauthausen ir Dachau.

skirtumo, padėti mūsų broliams ir sesutėms iš Mažosios Lietuvos. Juk mes esame visi lietuviai, vienos šeimos nariai. Kiekviena mažiausia dovana nušluostys čia vaikų ir senelių ašaras ir jų dėkingumas bus be ribų. Erdmonas Simonaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos Pirmininkas, buv. 5 metų koncentracijos stov. Mauthausen ir Dachau.

Paminėti Atsiustos Spaudos Najiėnos

- Vaclovas Biržiška, Lietuvos Rašytojų kalendorius. Mūsų rašytojai ir rašai I. Išleido "Patria" Tuebingene, 1946 m. 283 pusl.
- Mūsų kalendorius 1947 metams. Redagavo A. Merkeis. Mūsų kelio leidinys. Dillingene, 224 pusl.
- Marianapolis preparatory school. Catalogue 1947-1948. Thompson, Conn. 32 pusl.
- Čkanosė. Eichstatto gimnazijos abiturientų pirmieji žingsniai. Trylikos autorių literatūriniai bandymai. 1946 m. 96 pusl.
- 40 Woods-Cuts. Pauliaus Augustinavičiaus, Viktoro Petravičiaus, Vaclovo Rataišio - Rato, Telesforo Valiaus braižiniai, išangą parašė Paulius Jurkus. Anglų ir lietuvių kalbomis. Didelis formatas, puiki popiera. Išleido Žiburiai Augsburgėje 1946 m.
- Lietuviai Montgomery stovykloje. Skoningai suredaguotas lietuvių tremtinių albumas. Paruošė ir išleido Salomėja Narkėliūnaitė.
- Darbas, kultūros ir visuomenės mokslų žurnalas. Lietuvos Darbininkų Draugijos baltieji leidinys. So. Boston, Mass. 1 nr.
- Memories 1947 m. Published by the Memory Book Staff, Sv. Kazimiero Akademijos Chicagoje leidinys.

Žmogus, kuris nieko taip nemylia kaip patį save, nieko taip nebijo, kaip savęs. Pasaule

Ruonės meilė — Viena iš trijų ruonių motinų Philadelphiaus zoologijos sode bučiuoja savo vaikutį. Ruonės daugiausia laiko praleidžia vandenyje.

Liepos 27 dieną
Nekalto Prasdėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.
ivyks
PIKNIKAS
ir
Lietuviškos Mergaičių Stovyklos
Iškilmingas Užbaigimas

PROGRAMA:
11:00 val. Iškilmingos pamaldos ir Kryžiaus pašventinimas.
12:30 val. Pietūs.
4:30 val. Programa, kurią atliks Camp Immaculata mergaitės. Bus vaidinimas, dainos, tautiniai šokiai ir kalbos. Pikniko metu veiks bazaras, kur kiekvienas galės išbandyti savo laimę.
Maloniai kviečiame visus dalyvauti!

Jūsų laukiančios,
N. Pr. Švč. P. Marijos Seserys
N. Pr. Seserų Gildos Centro Valdyba.

Prancūzijos Milicininkai

Vokiečių okupacijos metu milicininkai atsirado staiga, ir iš pradžių pasiūlyta, lyg ir padėties viešpačiai: vaikščiojo užrietas. Tepliodavo savo ženklus sienas. Jų ženklas buvo apskritime įrašyta graikų raidė gama (mažoji ir nespausdintinė). Jie tą ženklą nešiojo iki galo, bet sienas teplioti greitai išvėsi, mat atsirado kažkas gudrus, kuris pamatė, kad prie jų ženklo pridėjus akis, ausis ir ūsus, išeinamas katinas. Tas taip patiko vaikštinėjantiems, kad per porą dienų visi jų ženklai sienose pavirto katinais. Greit ir gatvėse, negalėjus rodytis, nes patrijotai juos negailestingai naikino. Jų persekiojimas buvo labai jau planingas, taip kad jie po vieną miestė neširodydavo, ir vaikščiojo poromis ir iki dantų ginkluoti. Tas, žinoma, ne daug tepadėdavo, nes pasidavau ir du.

Man turint reikalą su privalomo darbo įstaigomis, (mat mane, kaip ne žydą, prancūzai buvo paskyrę Todto organizacijai), tai dažnai tekdavo vykti į Uriageo kurortą, kur buvo ir prancūzų milicijos kadru mokykla. Labai dažnai tekdavo susitikti tramvajuje su milicininkais. Jie buvo tik dviejų luomų žmonės: aristokratai ir vargšai, kartais ir tikros visuomenės padėgnės; vidurio nesimatė, arba bent jis buvo retas. Keista buvo žiūrėti į medikėlius ir kitos rūšies devocijų apsikarsčiusius baltarankius, apie kuriuos žmonės pasakojo tikrai neįtikėtinų dalykų. Ne gana to, jų matydavai ir bažnyčioje ir kapelioną turėjo.

Reikia manyti, kad jie savo likimo nesitikėjo: milicijon ejo, nes manė to būdu darbo prievolės išvengt. Antrą išlaisvinimo dieną čia jų sušaudė šeštą, ir vieno jų teisme buvo tokis pasiaiškinimas: — Norėdamas išvengti darbo prievolės tarnybon, radau daržininko vietą, milicijos kadru mokykloje, kur ilgą laiką ėjau daržininko pareigas, tik po to man pasiūlė įsirašyti milicijon, kur man davė laipsnį.

Tačiau vieną kartą klaman puolęs sausas nekelsi. Juos šaudė ir jie šaudė. Prie mokyklos jie turėjo ir daboklę. Vienas lenkas, yra išgalvoti, tai ar negekuris ten buvo pakliuvęs, riau būtų, kad jie pasiman pasakojo, kad jis sarakintų tokius, kaip Armijos gyvenime buvo matęs nijų, kuris būdamas barbolševikų NKVD kalėjimam, Gestapo kalėjimam, bet

kad prancūzų milicijos tirdymo priemonės būvosios nepalyginamai žiauresnės. Lenkams aš nevisada esu linkęs tikėti, nes jie labai dažnai mėgsta pasigirti, o ypač labai gražiai Lozorius giesmelė moka giedoti, bet tai yra labai galimas daiktas. Sakoma vienas iš jų mėgiamiausių tirdymo priemonių triukų buvęs cigarečių gėsinimas į tardo mojo kaktą. Tačiau tatai ir bolševikai, rodos, moka padaryti.

Keista man buvo tada, kaip ir šiandien, nes vis dėlto yra kažkas labai nenormalu, kai tos pačios tautos žmonės yra aršiau už priešą traktuojami. Nėra aršesnės kovos, kaip ta, kuri yra tarp brolių arba tarp tautiečių. Ta kova nežino jokių ribų; ne gana to, ji yra ne tikrai pateisinama, bet dargi ir skatinama.

Pacituosiu sekantį pavyzdį: 1945 m. pavasarį tapo išžudyta vieno milicininko šeima: pats milicininkas, jo draugas, pati motina, ir lopšyje dar kūdikis. Žmogžudystė, — aš šiam veiksmui kito vardo nerandu, — buvo padaryta mokyklos mokinių, kurių nei vienas, regis, nebuvo peržengęs dvidešimties metų. Prileiskime, kad milicininkas buvo to vertas, jo žmona ir motina taip pat, bet kuo gi kaltas kūdikis lopšyje? Ar jis nusiimanė ką nors apie politines aistras, ar jis ką išdavė? Taip kad tokius dalykus pateisinti, kad juos laikyti žygiais ar patrijotizmu būtų labai jau nežmoniška. Tą darbą atliko jaunuoliai: kur gi tat su tokiau auklėjimu galima nueiti?...

Kai kam gal gali atrodyti, kad aš norėčiau ginčyti vieną ar kitą pusę: ne, man rūpi pati tiesa, pats žmoniškumas. Man kitą kartą gaila ir tikrai nedo, ir vieno jų teisme buvo tokis pasiaiškinimas: — Norėdamas išvengti darbo prievolės tarnybon, radau daržininko vietą, milicijos kadru mokykloje, kur ilgą laiką ėjau daržininko pareigas, tik po to man pasiūlė įsirašyti milicijon, kur man davė laipsnį. Tačiau vieną kartą klaman puolęs sausas nekelsi. Juos šaudė ir jie šaudė. Prie mokyklos jie turėjo ir daboklę. Vienas lenkas, yra išgalvoti, tai ar negekuris ten buvo pakliuvęs, riau būtų, kad jie pasiman pasakojo, kad jis sarakintų tokius, kaip Armijos gyvenime buvo matęs nijų, kuris būdamas barbolševikų NKVD kalėjimam, Gestapo kalėjimam, bet

Lietuva 14-21 Birželio 1941 Metais

(Tęsinys)

Aš diena iš dienos laukiau karo. Visus okupacijos metus slapta klausiausi radijo iš Londono, o dabar dar godžiau klausydamas. Ką nugirdęs, pasakodavau ir patikimiems draugams, tai jie mane pravardžiuodavo propagandos ministru. Tom dienom anglai pranešinėjo, kad vokiečiai didelėm masėm koncentruoja kariuomenę prie Sovietų sienos. Tos žinios mus kaip ant mielių kėlė.

15 birželio vos švintant buvau pabudintas didėlio burzgimo. Langai drebėjo. Prišokau pažiūrėti. Nustebau: gatvė pilna tuščių sunkvežimių. Važiavo netrukstantia eilė, vieni į tą, kiti į priešingą pusę. — Gal jau prasidėjo karas — pagalvojau. Bet eiti į gatvę dar buvo per anksti. Vėl atsiguoliau ir, apsipratęs su užimu, dar užmigau. Kai įprastiniu laiku kėliau, burzginas nebuvo susilpnėjęs. Pasijūrečiau pro langą — ir išsprogdinau akis, kaip į galvą trenktas: kai kurie sunk-

Romos imperija". Vadinausi, reikia kitą kartą turėt drąsos pasakyt tiesą ir apie savo priešą, nes tiesa yra didesnė už mūsų aistras.

Saudant milicininkus lijo kaip iš kibiro, bet minia plaukė gatvėse netilpdama. Keista, jie sako laikėsi gana šaltai. Mačiau foto, fotografijose sukniubusius prie stulpų jaunuolius.

Daug dalykų aš nesu-pratau šiame kare: iš abiejų pusių buvo aršiai kovojava ir šaltai lyg už kažkokį labai jau brangų ir neabejotiną idealą mirštama. Kur gi tada tiesa? Rytojaus dieną laikraščiai pasigardžiuodami aprašė sušaudymo ir teismo apeigas, ir visi vienbalsiu išreiškė pasipiktinimą, kad per maža buvo sušaudyta. Taigi, žmogus vieno vandens daugiau negeria negu reikia, gi jei tai nuodai arba kraujas, tai jam vis atrodo, kad dar maža.

Kitas dalykas, tai negi taip jau dega, ne gi jau taip būtina rytojaus dieną šaudyti — galima gi kiek ir palaukti, nes laikas kiek apgesina aistras ir teismas gali susilaukti arba dar sunkesnių parodymų arba atnešti kiek daugiau šviesos ir teisybės ir teisingumo. Bet, matyt, ne tai šiandien žmonėms rūpi. Aš tai sakau, kad tokios auto dafė ruošiamos, visuose kraštuose, ir kad ši teisybė pareikalau dešimtų, o gal ir šimtų tūkstančių žmonių gyvybių.

Tąsyk reikėtų daugiau dėmesio kreipti į piktojo šaknis ir priežastis, nes gali atsitikti taip, kad pikto pėstininkai ir įrankiai tenukentės, gi tikri nuskaltėliai bus palikti nepaliesti. Reikėtų gi teisti visus pramatorius, nežiūrint ar jo vardas Adolfas ar Josifas, aišku, neaplenkiant ir karštų pakalikių. Bet reikėtų tai daryti jėgkarkijos tvarka, pradedant didžiausiu nusikaltėliu. **J. Aistis.**

vežimiai buvo tušti, o kituose sėdėjo po kelis civilius žmones, vyrus, moteris ir net vaikus.

Išsiskubinau į gatvę ir paklausiau pirmą sutiktą senuką:

— Kas čia daros?
— Matai, ponas, veža.
— Kur veža? Kodėl veža?
— Nežinau, ponuli, nežinau, — o pašnabždom, prie ausies, palinkęs, pridėjo: — Baigta, sūnau, sulaukėm, ko nesitikejom! — ir atsitolino, pečius baimingai suskūlaudęs.

Begu išsėdintas į Institutą. Jis mano gatvėje, tik per vieną namą. Randu kelis bendradarbius, ir tie jau ne savais veidais.

— Sakykit, kolegos, ką tie bolševikai daro? — klausiu ir juos.

— Suiminėja. Ištisom šeimom suiminėja ir gabena į kalėjimą.

— Kaip tai į kalėjimą? Juk mačiau moteris su mažais vaikais ant rankų. Ne jau ir juos į kalėjimą veža! — kuone šaukiu, apimtas baimės ir pasipiktinimo.

— Ko jaudinies, kolega, lyg kad nežinai, kad socialistinėje tėvynėje dar ir negimęs esi jau pasiutęs liaudies priešas, jeigu tik tavo tėvas prie buržuazinės santvarkos nesėdėjo kalėjime už vagystę arba nemirė badu iš tinginio — pamoko mane prietelius Juozas.

— Tu tik tada, tur būt, nustos juokauti, kai tave "draugai" nugabens į Koloč, kur liežuvis pavirs į ledą, vos burną pravėrus, — atsikertu jam, bet nuo to nei kiek nepasidaro linksmiau.

ISVEŽIMO BANGA

Įeiną uždususi mokytoja N. ir atširemia į duris. Iš akių matome, kad yra įvykę kaž kas jaudinančio. Atsikvėpusi ji pasako:

— Kolegos Kazio namas enkavedistų apstotais. Naujiena mus visus sujaudina. Nutylame, nes nėra nei kas pasakyti, nei kas pradėti. Visi žinome, kad to, kuris pakliūva į enkavedistų rankas, nėra kaip išgelbėti. Pagaliau aš susigriebiau:

— Juk jis nevienas ten gyvena. Galėjo jie ir keno kito ateiti.

Mano pastaba visiems gražino viltį. Darbo nėra, nes jau atostogos, o studentai tik laiko egzaminus. Išeiname su Juozu po miestą pasidairyti. Praeidamas koridorium pro bolševikų "šventųjų" — Markso, Engeldo, Lenino ir Stalino — paveikslus, Juozas jiems iškilmingai nusilenkia ir sako:

— Palikite mane laisvą, viešpačiai, būsiu geras ir paklusnus jūsų bernas!

Leidžiamės laiptais kvatomi, o sutikti studentai pasižiūri į mudu su pasipiktinimu, tur būt, pagalvodami, kad tautos tragedija mudviejų nei kiek nejaudina.

Vos išėję į gatvę, išgirstame didelį ir graudų moters riksmą. Taip šaukė žydė, įsikabinusi į savo seriją, kurios atėjo išvežti bolševikai. Ji siūlosi važiuot kartu, bet bolševikai

terasdami tik vienos sersers vardą sarašuose, je be pasigailėjimo plėšia šalin. Nors ji maldauja ir šaukiasi dangaus tokiu skausmingu balsu, kad ir aplink stovintieji nesulauko ašarų, enkavedistai tik šaiposi ir jėga ją nuo sersers atplėšia. Čia pat iš minios sužinome, kad suimtieji nėra vežami į kalėjimą, bet tiesiog į prekių stotį. Ten jau sutraukta daug gyvulinii vagonų, į kuriuos ir sumeta nelaimingus Lietuvos piliečius, paskirtus išvežti į Rusijos gilumas. Netrukus sužinome, kad tokių vagonų tom dienom buvo pilna kiekviena Lietuvos stotis.

Taip pat sužinojome, kad enkavedistai ne visur vienodai elgėsi. Vienur jie ėmė tik tuos, kurie įrašyti į anksto sudarytus sąrašus, ir visai nepaisė tų namiškių, kurie siūlėsi, maldavo leisti su jiemis brangiais asmenimis kartu važiuoti. Kitur jie ėmė visus, kuriuos įtraukto į sąrašą namuos užtiko, dažnai net ir visai svetimus asmenis, atėjusius tik su koku reikalu ar pasisvečiuoti.

Vienu — jie jau čia pat, stotyse, atskyrė vyrus nuo žmonių ir vaikus nuo tėvų, kitur atskyrė tik vyrus nuo žmonių ir vaikus nuo tėvų, kitur suėmų arba net leido visiems tuo tarpu kartu pasilikti. Bet išvežus į Rusiją vistiek visų šeimas išskirstė. Jeigu katro nors įtraukto į sąrašą nerasadavo namuos, enkavedistai per daug jo ir neieškodavo, nes po šito išvežimo turėjo eiti kitos išvežimų bangos, tai žmogus vis tiek vieną kartą turėjo pakliūti.

Bet apie tai mes jau tik vokiečiams atėjus sužinojome, kai visoje Lietuvoje buvo atrasti nauji išvežimų sąrašai. Pagal tuos sąrašus turėjo būti išvežta į Sibirą ne mažiau, kaip 70% visos mūsų tautos. Tie, kurie šiandien yra tremtiniais vakaruose, visi būtų buvę tremtiniais Rusijos šiaurėje, apie Uralą arba už jo, tėvai atskirti nuo vaikų, vyrai nuo žmonių, laukdami tikros mirties iš nuovargio, bado ir šalčio arba nuo enkavedistų kulkos. Jeigu gerbiameji bimbinkai tuo netiki, tegu paprašo savo tėvo, Stalino leisti savo tremtinis tautiečius Rusijoje bent aplankyti.

Zmonių medžioklė ėjo baisiu greičiu. Čia kokį pažįstamą ką tik sutikai gatvėje, o už valandos jau matei jį vežamą su kitais tremtiniais į prekių stotį. Vežamieji sėdėjo sunkvežimiuose lyg suakmenėję, lyg nesuprasdami, kas su jais daroma, pamatę pažįstamą, šypeldavo tragiška šypsena ir pamodavo ranka. Dabar tik suprantu,

kiai, bet iš lietuvių niekas nėjo linksintis, tik keli studentai žydai pasiliko šokti.

Aš su keliais bičiuliais užsitarėme mokytojų kambaryje ir puolėme klausytis radijo. Iš visur girdėjome tvirtinimus, kad karas rytuose jau neišvengiamas. Tik patys vokiečiai ir sovietai apie tai vis dar tylėjo. Nušarėme, kad reikia slapstyti, nes karas mus išgelbės. Tą naktį nėjome namo, o pasilikome nakvoti gamtos mokslo kabinete, pasitiesę ant grindų kartoninius paveikslus.

Rytą sužinojau, kad iš mūsų namo tą naktį išvežė vieną lietuvių šeimą. Vežimai vėl vyko visą dieną. Man telefonavo iš namų, norėdami patirti, ar aš neišvežtas. Pas juos aplinkui dėjos tas pats, bet jie patys dar nebuvo paliesti. Prašė parvažiuoti. Ėjo gandai, kad traukinius sustabdo ir iš keleivių išrenka tuos, kurie įtraukti į sąrašus. Tai važiuoti bijojau. Bet po pietų iš Mažeikių apskrities grįžo lektorius dr. Ruginis. Traukinių, pasirodo, netikrina. — Negalėjau iškęsti, — pasakoja Ruginis, — kaime taip baisu kaip pragare. Sakau, mieste gal vis bus ne taip. O sakyk, Mariūne, kada bus karas?

— Greit, — atsakau ir papasakoju paskutines naujienas. Jos jį labai atgaivina. Ar galėjau tuokart pagalvoti, kad su simpatinguoju katalikų mokytoju vadu kalbuosi paskutinį kartą?

Kitą naktį į Institutą nakvoti nėjome, nes apie mūsų slapstymąsi jau pradėjo kalbėti sulenkėję sargai, tai pabijojome, kad neišduotų bolševikams. Tą naktį su draugais praleidau miesto apylinkėse, Panerių miškuose. Miške nakvojančių buvo gana daug. Enkavedistų sunkvežimius užiant girdėjome visą naktį. Grįžęs į namus, susipakavau geresnius daiktus ir pasiūčiau juos traukiniu į Kauną. Bijojau, kad per būsimus karo veiksmus nors viskas nežūtų. Išvažiavau ir pats tuo traukiniu. Pravažiudamas prekių stotį pastebėjau, kad vagonų su tremtiniais jau žymiai mažiau buvo. Kiti keleiviai paaiškino, kad juos pervežė į Lietuvos išgyviemas. Bolševikai tai vadina išvadavimu, bet lietuvių tauta nežinojo, kur dėtis nuo to jų išvadavimo. Į Instituto salę susirinko būrys studentų ir lektorių. Iš Maskvos atsiųstas marksizmo dėstytojas kalbėjo, kokią laimę mums žada — komunizmas, bet nė vieną žodžiu neužsiminė apie tremtiniais. Jų palaidoti

— Tęsinys 8-tame pusl.

Isigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audklo aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bergėna — atiduodame už \$3.00. Mes jį nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsisakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite: **DARBININKAS**

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Siuomi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Vardas.....

Adresas.....

LIETUVIO KUMECIO VAIKO

Kelias

PREZIDENTO KEDĖN Ir KANKINIO MIRTIN...

Skaitykite Kun. Mykolo Krupavičiaus atsiminimus apie Aleksandrą Stulginskį, buvusį Lietuvos prezidentą. Kun. Mykolo Krupavičiaus atsiminimai spausdinami "Amerikoje" nuo liepos 12 dienos. Sekite "Ameriką", kuri visada turi labai įdomių žinių, turimųų straipsnių, naudingų pasiskaitymų.

"AMERIKA"

222 So. Ninth Street,

Brooklyn 11, N. Y.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

VYČIAI KVIEČIA Į TALKĄ

Lietuvos Vyčių organizacija pavyzdžiai parodo kuria linkme yra tuomi nepaprasta, kad ji eina ši organizacija.

Chicagoe, Marquette Park kolonijos Vyčiai kelios savaitės atgal įteikė vienai gabiai parapijos mokyklos studentei stipendiją tęsti mokslą toje grynai lietuviškoje įstaigoje, Šv. Kazimiero Akademijoje.

Brooklyn'o Vyčiai jau antras mėnuo kaip tęsia lietuvių kalbos pamokas ir panašios pamokos yra manoma neužilgo pradėti keliose kitose kuopose.

Lewiston, Maine, Vyčiai asmeniniai prisidėjo pravedime jų valstybės legislatūros pasiūlymo priimti didelį skaičių iš Europos tremtinių apgyvendinimui Maine.

Lietuvos Vyčiai yra pasiuntę šimtus laišku ir telegramų Amerikos valdžios viršininkams ir kitiems įtakingiems asmenims ir laikraščiams lietuvių tremtinių ir Lietuvos klausimais.

Lietuviška daina ypatingai yra Vyčių mėgiama ir visur dainuojama. Chicagos ir New York - New Jersey Apskričiai abu turi gerai išlavintus chorų.

Nekalbėsime daug kaip per visą Ameriką Vyčiai apvaikščioja savo globėjų, Šv. Kazimiero, šventę, kaip jų pasilinksmimais - parengimai duoda progos daugiau su lietuvišku jaunimu susipažinti, bet šie keli

Kun. J. Bernatonis organizuoja jaunuolius ir entuziastingai ruošiasi prie parapijos pikniko, liepos 20 d., Palangoje.

Šiais metais mažai ruošiamas piknikų, todėl tikimasi, kad visą parapiją jame dalyvaus ir užsikvies savo artimuosius iš kitur.

Mūsų klebonas, kun. P. M. Juras, šią vasarą kvietė vaikus į lietuviškas pamokas. Iš priekšties nepaprastai mažo skaičiaus norinčių mokintis, lietuvių kalbos pamokos neįvyko. Gaila! Dabar girdėjau, kad ataušus orui stengsis turėti lietuvių kalbos vakarinius kursus.

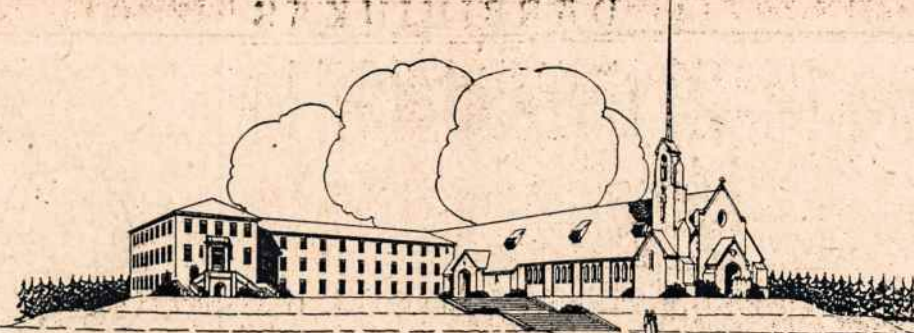
Lankėsi pas savo seserį, parvykęs atostogoms, subdeakonas Juozas Pash.

P-lės Marijona ir Ona Songailaitės grįžo iš ilgos "tour" kelionės pilnos išpuodžių. Negali atsigėrėt žavingais vaizdais ir išpuodingomis vietomis Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Liepos 6 d., varg. p. Algis Šimkus, išvyko į Amherst pasinaudoti vienos savaitės vasarinių kursų Gregorijoniškoje muzikoje.

Kun. Petras Šakelis, kuris visą savaitę praleido Bostono Kominlegijoje, imdamas Katalikiškosios Akcijos vasarinį kursą vadovavimui Šodaliečių, liepos 6 d. išvažiavo porai savaitių atostogų.

L. Vyčių Centro Valdyba. LAWRENCE, MASS.

Lietuvių Diena

Rugpiūčio 3, 1947

Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Miške

Mount St. Francis, Greene, Maine

Rugpiūčio 2, 1947

Ruošiama Iškilminga Vakarienė

Visus Naujosios Anglijos Lietuvius dalyvauti Lietuvių Dienoje

GERA PROGA

Automobiliu: Nuo Bostono iki Portlando kelias Nr. 1.

Autobusu: Autobusai iš New Yorko, Bostono ir Portlando į Bangor, Waterville, Maine, praeina pro Šv. Antano Vienuolyną!

Traukiniai: Iš New Yorko—Grand Central į Lewiston, Me. 9 PM.

Atvykus į Lewistoną stotį skambinkite: Greene—128—R24.

Autobuso tikėtai galima gauti "Darbininke" ir pas vietinius veikėjus.

NORWOOD, MASS.

Birželio 29 d. pp. Jono ir Onos Kavaliauskų namuose, Willow St., įvyko šaunus bankietas pp. Antaną ir Aleną Kneizius pagerbti, jų Sidabrinio Jubilėjaus proga. Rengėjais buvo p. Jurgis Versiackas, p. Ieva Tvaskienė, pp. Jonas ir Ona Kavaliauskai, pp. Vaclas ir Marijona Šereikai ir jų šeimos. Jiems gelbėjo p. A. Sidlauskas, jo dukteris ir žentas, p. Mary Lee ir k.

LDS Naujosios Anglijos apskrities išvažiavime pereiną sekmdienį, Romuvos parke dalyvavo nemažai Norwoodiečių, taipgi ir liepos 4 Marianapolj.

Sekmdienį, liepos 13 d., 8 val. rytą, Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje Šv. Vardo draugijos nariai bendrai priims šv. Komuniją.

Liepos 7 d. pas pp. Kurus, gyv. Willow St., lankėsi daug svečių ir viešnių iš So. Bostono, Mattapan. Taipgi tebevieši kun. Žukauskas iš Pittston, Pa., jo mamytė ir sesers dukrelė.

Jonas Kulišauskas, veteranas, gyv. Folan Ave., praleido porą dienų atostogų Nantasket pajūryje.

Pereitą savaitę p. Sidlauskaitė, gyv. Sumner St., praleido atostogas New Yorke pas savo gimines.

Mirė Bondonis

Liepos 5 dieną mirė Jonas Bondonis, gyv. 3 Hemlock St., E. Walpole. Palaidotas iškilmingai liepos 8 d. iš Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčios Šv. Pranciškaus kapuose, South Walpole.

Po to Jubilatai, pp. Antanas ir Alena Kneiziai ir jų šeima — sūnūs Antanas, Pranas ir Vincas, ir dukteris Angela ir Marytė nuosirdžiai visiems ir visoms padėjo už surengimą vakarienės, sveikinimus, linkėjimus ir dovanas.

kai šventė savo vedybinio 25 metų gyvenimo sukaktį. Šia proga jų dukrelės ir žentai iškėlė p.p. Bardauskam šaunų surprizo bankietą, kas davė pp. Bardauskam daug malonumo. p.p. Bardauskai turi užauginę dvi dukreles — p. N. Petrauskienę ir p. S. Stanulevičienę, pastaroji yra tik kelių mėnesių jaunavedė. Sveikiname p.p. Bardauskus jų jubilėjaus proga ir linkime geriausių laimiu ir laimingai sulaukti auksinio jubilėjaus.

Šiomis dienomis praleido savaitę linksmy atostogų p. G. Lučinskis. Taipgi atostogauja p. J. Tebera, V. Kandrotas ir daugelis kitų mūsų LDS 8 kp. narių. Linksmy atostogų.

Daugelis klausia ar dar renkami drabužiai Lietuvos tremtiniams? Atsakymas. Taip! Renka ne tik drabužius, bet ir smulkius daiktus, kaip tai: muilą, siūlus, knygas, mediciną, rašomąją medžiagą ir panašiai, kas mūsų kasdieniniame gyvenime vartojama. Daiktus t. y. virš paminėtų galite atnešti į A. Daukanto krautuvely. Tremtiniams dar visko trūksta. Mūsų pareiga jais pasirūpinti, nes jie ne iš savo valios atsidūrė tremtyje. Lietuvus jų turtu naudojami Azijos Stalino bandos. A.D.

Šiomis dienomis įvyko Apaštalavimo Maldos draugijos susirinkimas. Vienas susirinkimas užsibaigė skaniais užkandžiais, dalyvavo apie 20 narių ir sudėjo 100 dolerių dėl kun. J. Bružiko, S. J., esančio tremtyje. Pasiuntė per kun. Kidyką S. J. Prisirašė 5 naujos narės. Birželio mėn. įvyko jaunų motinų ir mergaičių susirinkimas ir praleido valandą maldoje prie Saldžiausios Jėzaus Širdies.

Brocktono lietuvių naujos bažnyčios statybai paklojome šimtinę. Taipgi pravedėme ribų rinkliavą dėl lietuvių tremtinių. p. Ieva Kuncienė pririnko kelius vežimus ir nuvežė į Šv. Roko lietuvių par. svetainę, Brockton, Mass. Vietinė.

KEARNY, N. J.

Liepos 5 d. mirė Veronika Bilzienė, visiems gerai pažįstama veikėja parapijoje. Palaidota iškilmingai liepos 8 d. iš Dievo Motinos Sopulingos par. bažnyčios Šv. Kryžiaus kapuose No. Arlington, N. J.

Paliko dideliame nuliūdime dukterį Oną, sūnų Mykolą ir du anūkus.

Velionės šeima dėkoja Šv. Onos ir Šv. Jurgio draugijoms, kurių ji buvo narė, už paskutinį patarnavimą. Taipgi dėkoja visiems už dalyvavimą šermenyse ir laidotuvelyse, ir laidotuvių direktoriui B. Shawkonui už patarnavimą.

Birželio 24 d. pp. Alena ir Kazys Marozai iš Kearny susilaukė dukters, kuriai davė vardą Karolina.

Birželio 30 d. pp. Bernardas ir Alice Antanavičiai iš Harrison susilaukė dukters. A.E.S.

GREENFIELD, MASS.

Šv. Onos draugija rengia pikniką sekmdienį, liepos 13 d., 1 val. po pietų, Dedino sode (užpakalyje Franklin Parko) Fairview St. Pikniko programa bus įvairi. Kviečiame visus ir iš visur atsilankyti ir smagiai laiką pas mus praleisti. Rengėjos: Agota Dedinienė ir Agota Povilaitienė užtikrina visiems svečiams gerą laiką.

WATERBURY, CONN.

Birželio 22 d., 8 val. rytą Šv. Juozapo par. bažnyčioje įvyko LDS 5 kuopos šv. mišios. Tą pačią po pietų įvyko LDS 5 kp. ir Šv. Vardo draugijos piknikas. Diena buvo graži, bet pasekmės mažos, nes žmonės išvažiavo į pajūrius.

Birželio 29 d. įvyko AL Tarybos piknikas. Pasekmės taip pat buvo mažos. BALF skyriaus piknikas turėjo įvykti rugpiūčio 3 d., bet nukeltas į rugsėjo 21 dieną.

Liepos 4 d. Waterburiečiai gausiai dalyvavo Marianapolio piknike ir jie turėjo savo stalą. Atsivežė daug suaukotų daiktų. Sunkiai darbovosi šie asmenys: pp. Stankevičienė, Karinauskienė, Šmotienė, Girdzijauskienė, Matoliūnienė, Bekerienė, Jonas Girdzijauskas, studentas Jonas Girdzijauskas ir Petras Jokubauskas. Kiti dirbo prie kitų stalų, kaip tai: pp. D.

Šiomis dienomis kiek buvo susirgęs mūsų parapijos vikaras kun. F. Beksha. Kun. Beksha dėl ligos turėjo nutraukti rekolekcijas ir grįžti į namus. Dabar jau pasveiko ir darbuojasi. Sveikiname.

Šiomis dienomis sunkiai susirgo p. Jonas Saulenas, kun. Simono tėvelis. Šv. Elzbietos ligoninėje, Brighton, Mass., jam padaryta operacija. p. Laučkienė po sėkmingos operacijos sveiksta namuose. p. Paleckienė, nusišutinus koją karštu vandeniu, išgūlėjo šešias savaites. p. Perekšlytė ir gi tebevalgsta su dusulio liga. Visiems ligoniams linkime greitai pasveikti.

W. J. Chisholm GRABORIUS "Asmeniškias Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone: Ofiso: Dexter 1952 Namų: Pl. 6286

Albert R. Barker Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. Room 206 Tel. 6-1944 397 MAIN ST., Worcester, Mass. 275 Main St., Webster, Mass.

Suffolk Downs AMERIKOS DIDZIAUSIA PRIMIJUM \$2500 Pradžia 2:00 P. M. Double Užsidaro 1:40 P. M. Rytojaus Lenktynės THE BETSY ROSS STAKES \$10,000 Pridėta Lenktyniuos Dveigiai. Penkius Furlongs ir Pusė El — B. & M. ir Busai tiesiai į lenktynes Daug dykai vietos parkinimui

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Lankėsi kun. Lunskis. Pradžioje šios savaitės lankėsi So. Bostone kun. Paulius Lunskis, klebonas iš Pittsburgh, Pa. Jis atkankė savo gimines ponus

DAKTARAI

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos: Išklyrus Trečiadieniais ir Pankštadieniais. Vakaraš Nuo 7 iki 9-tai Seštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.

Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS
Lietuvius gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausia X-Ray aparatą.
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos 2 iki 4 ir 7 iki 8.

J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvius Gydytojas
278 Harvard Street
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Geriausias Pasirinkimas

Ivairių degtinių, likerių alaus ir vyno.

Pristatome alų ir degtinę į namus.

Patarnavimas greitas ir mandagus.

T. SULLIVAN, INC.

Petras Jakubėnas, savininkas

323 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
FRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Lietuvių Tag Day Rezultatas \$3546.75

BALF 17-to Skyriaus Nariai Nutarė apsidėti \$10.00 Mokesčiu

Liepos 9 d. Lietuvių salėje įvyko BALF 17-to skyriaus generalinio rinkimo rinkimas, kuriame pirmininkavo Pr. Razvadauskas, raštininkavo A. Januškevičienė. Išduota raportai iš įvykusios Tag Day, birželio 28 d. Bostone. Pasirodė, kad Tag Day proga surinkta — \$3,546.75. Rinkėjų buvo 153. Priimta rezoliucija, reiškianti padėką valdybai ir rinkėjams. Taip pat nutarta išreikšti viešą padėką laikraščiams "Darbininkui" ir "Keleiviui" ir lietuviškų radio valandų vedėjams A. F. Knežiui ir S. Minkui už Tag Day reikalų reklamavimą ir

Joseph E. Bayne,

Joseph E. Bayne, kuris užaugo automobilių biznyje Detroit, šiomis dienomis buvo paskirtas general sales vedėju Lincoln - Mercury Skyriaus.

P-nas Bayne pirmiau buvo septynius metus general sales vedėju su Plymouth. Jis pradėjo dirbti automobilių rinkoje 1924 metais kaip salesmanas.

T. W. Skinner, Lincoln - Mercury generalis vedėjas, pranešdamas apie šį paskyrimą pareiškė: "P. Bayne ateina dirbti Lincoln - Mercury Skyriui su nepaprastu prityrimu detalių, urmu pardavime automobilių".

"Jis vadovaus visuose veikimuose Lincoln - Mercury pardavime, skelbime ir aptarnavime visoje šalyje ir jo prityrimas ir gabumai mums žymiai padės".

Vienas iš svarbiausių užduočių p. Bayne ir jo padėjėju bus įsteigti tinkama tinkla pardavėjų Lincoln ir Mercury automobilių, kurių produkcija žymiai padidės, kada bus baigtos trys naujos dirbtuvės Metuchen, N. J., St. Louis, Mo., ir Los Angeles, Californijoje.

Gimęs Detroito sausio 15, 1902, sūnus Petro Bayne, jis baigė Northwestern High School ir lankė Detroit Junior Kolegiją. Jis pradėjo dirbti kaip reporteris prie dienraščio. Po kelių metų jis buvo paskirtas darbininku Recorder's Teisime ir liuoslaikiu mokinosi teisių.

Bet 1924 metais jis stoji kaip automobilių pardavėjas pas John H. Thompson, kurie pardavinėjo Chrysler automobilius. Jau 1936 metais jis tapo prezidentu Chrysler—Detroit kompanijos, kurie urmu pardavinėjo Chrysler ir Plymouth automobilius. Jis buvo paskirtas pardavimo vedėju Chrysler Skyriaus 1938 metais.

Metus vėliau jis buvo paskirtas padėjėju general sales vedėjui Plymouth automobilių ir 1940 metais jis tapo general sales vedėju.

Malonaus budo ir turįs gerą patyrimą automobilių rinkoje, manoma, kad jis daug prisidės prie populiarizavimo Lincoln ir Mercury automobilių.

mas turėtų uždegti kitus lietuvius, ne tik Bostone bet ir po visą Ameriką, ir mes nepajusime, kad mes savo paskirtą kvotą netik išpildysime, bet ją patrigubinsime. Rap.

Monsignor Fulton Sheen Aukavo \$10.00

Garsusis šio šalies mokslininkas, Monsignoras Fulton Sheen per lietuvių Tag Day Bostone aukavo \$10.00. Jį gatvėje patiko aukų rinkėja Bronė Budreikaitė, visai nepažindama. Garsusis dvasiškis pasiteiravęs, kur tos aukos bus sunaudojamos, ir dežutę imetė \$10.00. Tuomet rinkėja paprašė jo vardo ir nustebo, kad tai šį visų žinoma šviesi asmenybė, jai teko sutikti Bostono gatvėje. Rap.

Apsivedė

Birželio 29 d. apsidėję p. Juozas Pavidis su p. Ruth La Marcia. Jungtuvės įvyko St. Columkille's par. bažnyčioje, Brighton, Mass.

p. Pavidžiai yra "Darbininko" skaitytojai. Sveikiname jaunavedžius!

LIETUVIAI ŠOKO 35,000 MINIAI

Garsusis Boston Symphony orkestras nuo liepos 1 d. duoda koncertus taip vadinamame Hatch Memorial Shell, Esplanade, prie Charles upės. Liepos 2 d., United Nations Association iniciatyva, tuoj po koncerto, toje pat estradoje įvyko trumpas įvairių tautų šokių festivalis. Jame dalyvavo ir vykusiai pašoko lietuvių tautinių šokių Jonkelių Bostono Lietuvių Tautinių Šokių grupė. Be lietuvių, dalyvavo ir po vieną savo šokį pašoko airiai, armenai, švedai, lenkai ir rusai. Kuomet lenkų grupėje nebuvo nei vieno vyro, o The Greater Boston Russian Folk Dance Group sudarė tik dvi mergaitės, tai lietuvių grupėje dalyvavo dešimties berniukų ir dešimties mergaičių. Abėnai pripažįstama, kad lietuvių ir švedai geriausia pasirodė.

Sulig policijos apskaičiavimo šio koncerto klausėsi ir šokių žiūrėjo 35,000 žmonių minia. Dalyvavusių grupių vardai buvo ir programose atspausdinti. Rap.

N. A. Vyčiai Rengia "Al Blozis" Dieną

Rugpjūčio (Aug.) 17, 1947, N. A. Apskrities Vyčiai rengia Lt. "Al Blozis" Dieną pagerbti žuvusį lietuvių sportininką.

Komiteto pirmininkas Stanley Balberis, Brocktono ir Bostono sporto raštininkas, dirba energingai ir tvarko dienos pa-

Dr. Jono Dukterio Dr. Jono Po GLOBIA MOTINOS SVČ.

- Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
- Vice-Pirmininkė — G. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
- Prot. Rašt. — Ona Ivašienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
- Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
- Izdininkė — Ona Stanuilūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
- Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
- Kasos GL — Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
- Drągtija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolą raštininkę.

Nelaimingai Užbaigė Savo Gyvenimą

Pirmadienio rytą, liepos 7 d. kambaryj rado nusišovusį Vinčą A. Jenkins, plačiai žinomą real estate pardavėją. Jis su savo šeima gyveno 18 Tremblett St., Dorchester. Aiškū, kad sveiko proto būdamas to nebūtų pasidaręs.

Liko žmona su keturiais vaikais. Vyresnysis sūnus yra buvęs karo tarnyboje. Taipgi paliko daug giminių.

Vėlonis buvo apie 50 metų amžiaus.

Lankėsi

Trečiadienį lankėsi kun. Jonas Rusteika iš Odin, Kansas su savo dėde J. Gendvilu iš Chicago, Ill.

Tą dieną lankėsi p. Šimkienė, Mass. valstijos policijos viršininko žmona. Ji nepaprastai daug dirba tremtinių naudai. Nėra tos savaitės, kad ji lietuviams tremtiniam nepasiųstų maisto arba drabužių.

Lankėsi Mrs. J. Baltrus iš Auburn, Me. Atsilankymo proga atnaujino metams "Darbininką".

Šią savaitę lankėsi LDS 5 kp. narys Antanas Tukys iš Wa-

terbury, Conn. Atsilankymo proga atnaujino organą "Darbininką", užsakė du egz. Šventos Rašto lietuviams tremtiniam, už Aušros Vartų paveikslą ir kalendorių aukojo \$2.50.

Lankėsi p-nia A. Šalkauskienė iš Baltimore, Md., lydimia ponios Masionienės. Atsilankymo proga, p-nia Šalkauskienė atnaujino "Darbininko" prenumeratą metams.

Atostogauja — Paulina Tuleikaitė, žinomų veikėjų pp. Tuleikių jauniausioji dukterė. Rašo, kad labai linksmi ir maloniai leidžia vasaros atostogas.

Paieško

Jasiasis Šidlausko, sūnaus Antano, g. Lietuvoje, Trakų apskr., Žiezmarų valščiūje, Skudenių kaime. Ieško Petras Šidlauskas.

Atostogauja — Paulina Tuleikaitė, žinomų veikėjų pp. Tuleikių jauniausioji dukterė. Rašo, kad labai linksmi ir maloniai leidžia vasaros atostogas.

Lithuanian Furniture Co.

Res. Sou. 3729 Sou 4618
MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdribami. Kainos pranešama iš anksto. Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus.
380 1/2 West Broadway, Tel. SOU 2758

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Drągtija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdribami. Kainos pranešama iš anksto. Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus.
380 1/2 West Broadway, Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turi Notaro Teises
254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMbia 2587

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotuvų Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykal.
Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graborius ir Balsamuotojas.
Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

IVAIRUS SKELBIMAI

Pickwick Ale

Haffenreffer & Company, Inc. išdirbėjai pagarsėjusio PICKWICK ALE, skelbia visiems, kad jų pagarsėjęs alus bus gaunamas bėkinėse po kvortą ir 12 uncijų. Pokelių krautuvės dabar pardavinėja šį alų netik bonkose, bet ir bėkinėse. Publikai bėkinėse patinka, nes jos lengvai atidaromos ir alus esąs gardesnis. Skl.

Milžiniškas Orlaivis

Šiomis dienomis Bostono pabangose pasirodė Fordo kompanijos 265 pėdų orlaivis, kuris reklamuoja Fordo automobilius. Jis tapstojos South Weymouth, Mass. ir iš čia kas dieną ir vakarą lekioja po Naująją Angliją.

Ant vieno šono šio orlaivio yra skelbimas 170 pėdų ilgio. Kitame šone tik viena raidė F yra 35 pėdų aukštumo ir 100 pėdų ilgio. Tik toje vienoje raidėje yra 1000 lempučių.

Nakties metu, skelbimą galima perskaityti nuo trijų mylių toumo. Dienos metu galima matyti skelbimą veik nuo penkių mylių toumo. Apart skelbimų orlaivis duoda žinias.

Šis orlaivis pirmiau buvo nuosavybė karo laivyno. Jis kainavo 400,000 dolerių ir baigęs savo karo tarnybą buvo parduotas Ford kompanijai. Skl.

A. Gumauskas Generalis Kontraktorius

694 Chalkstone Ave., PROVIDENCE, R. I. Tel. Plantations 0753

Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdribami. Kainos pranešama iš anksto. Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus.
380 1/2 West Broadway, Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turi Notaro Teises
254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMbia 2587

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotuvų Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykal.
Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graborius ir Balsamuotojas.
Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Literatūra

Stasys Linus

Ilgesys

Drebulės lapuose, tarsi blakstienoje virpa ir blykčioja pakibę rasos. Praeina dienos, praeina vasaros, kaip našlės vienišos, kaip vargšės basos.

Būtumei drugiu užgimes papievėje — užtektų saulės, žiedais apsikaisiusios. Būtumei kregždė, viešnijon atlėkusi — krykštautum, džiaugtumės vasaros vaisėse.

Lyg miško toliuose akys pavargusios lengko nematomo varpinės bokšto. Lenkiasi keliai, lyg prieblando motinos — prie drebulės glaustis krūtinė trokšta.

Petras Jodelis

Maino Saulėlydžiuose

Ak, Maino krantais ištįsta šešėliai... Ir vakaro žaros dažo medžius. O rausvos tos spalvos blėsta čia vėliai — Iš upės apglobia rūkas krantus.

Čia krūmė lakštutė čiulba giesmelę — Sidabro aidas, lyg bėga krantais... O, mano benamio liūdna dalelė, Surišo tas skausmas širdies jausmais.

Ak, Maino krantuos užgeso ten žaros, Ir nakties ramybė slenka tyliai...

Vis čiulba ji krūmė — liūdna man daros, Kur Ventos skardžiai, gimtieji laukai?

Žvaigždynų plotais vis rieda mėnulis, O Maino vanduo čiurlena tyliai... Tik mano, ak, širdį skausmas užgulęs, Ten, toli tėvynė — josios vargai...

Nelė Mazalaitė - Kruminienė

Legenda Apie Ilgesį

Visuose dangaus kraštuose buvo baigiami didieji metų užbaigos darbai, ir angelų sparnai blizgėjo prakaitu iš skubėjimo ir nuovargio. Kaip rasotos baltos gėlės lingavo jie šen ir ten. Pagaliau tas, kuris kolibro plunksna rašė į milžinišką knygą, atsiduso ir tarė:

— Jau viskas. Ach, mes pritrūksime sidabro lakštų popieriui, ir debesyms kas kartą darosi pilkesni, nes visą mėlynę suvartojau rašalui. Aš netrukus turėsiu užsidėti akinius, taip pavargsta mano akys nuo šito rašymo: niekuomet, per jokus šimtmečius mes nesame turėję tiek naujų gyventojų.

Jis pasižiūrėjo į saulę, kuri atidžiai suko savo laikrodį prie dvylikos, ir jo veido skaištumas atsigavo:

— Štai jau artinasi pusiaunaktis, — juokiasi jis, — ir aš įtraukiau į sąrašus paskutinę vėlę: šią naktį jau niekas daugiau neateis, nes kas gi panorės palikti žemę, neišstikines, jog naujais metais bus pasidare ten gražiau.

Ir užvožęs knygą užrišo ją, nukirpęs vaivorykštės juostos galą, paskui pasišaukė vienuolika kitų angelų, ir visi užkėlė ją į lentyną.

— Gerai, — pasakė šventasis Petras, tuo metu praėjamos pro šalį. — Gerai, kad viskas sutvarkyta, o dabar eik persivilkti — ant mėnulio rago pakabinas naujas drabužis, nes šitas nuo rašalo dėmių pasidarė mėlynas kaip upė.

Ir šventasis Užvaizda nuėjo toliau, viską apžiūrėdamas rūpestingai akimi, ir jo baržda švytėjo nuo šypsenos — visur bu-

vo taip, kad jo siela galėjo džiūgauti. Jis regėjo naujus turtus dangaus karalystėje, naujas žvaigždes, nukaltas iš geriausio deimanto, ir ilgiausi mišikai, pilni gintarinių medžių, buvo išaugę per šiuos laikintųjų rankose buvo naujos palmės, chorai ir orkestrai grojo dar negirdėtas giesmes. Asla švitavo, ir buvo sunku per ją eiti neprišaukiamam sparnų, taip ji buvo išblizginta ir išpuošta nuolaužomis tų žvaigždžių, kurios suskilo bekalant.

Bet labiausiai patiko šventajam Petru, kad ir tos vėlės, kurios atkeliaavo pačią paskutiniją minutę, jau buvo aprūpintos. Karių žaizdos vos žymėjo švelniais, tarsi špinduliai, randais, trūkstamos rankos ir kojos buvo padirbtos naujos, o kitų nosys ir ausų galai atrodė dailesni, negu pirmiau buvo. Jų žytikiniai batai buvo nuvalyti ir lengvi, milinės perregimai švarios, ir jie buvo užmiršę kraujo spalvą ir sopulijų jausmą. Seniai ir moterys išsėjosi po ašarų ir nerimo, o vaikai jau gaudė balandžius, tokie linksmi, tarsi jie niekuomet nerėkė iš bado ir baimės. Čia jie visi buvo susitikę su savaisiais, kartais po daugelio nesimatymo metų, ir turėjo ką pasikalbėti, ir jiems buvo taip gera, jog jie pamiršo laiką ir nebeužėjo išeiti, nors būtų buvusios atdaros durys.

— Štai, jau jūs namie, — pagaltojo šventasis Petras, pasveikino juos ir nuėjo toliau. Dabar jis priėjo kiemą ir pamatė, jog ir čia yra viskas paruošta. Šventasis Antanas ir riteris Jurgis apžiūrino vežimą su keturiais žirgais

— Štai, jau jūs namie, — pasakė motina Marija, Naujajam Metui ir visi pasitraukė atgal į kiemą. Vartininkas norėjo užvožti vartus, tačiau jis vos neužspaudė kažko tarp aukšinių pinučių, ir nusigandęs sušuko:

— Čia kažkas stovi! — jis pašvietė, pakėlęs žibintą ir nustebęs pasakė: — Žiūrėkite, atėjo vėlė! — Vėlė! — sudejavo vienas angelas, apsilikęs ypatingai baltą drabužį. — Aš dar neturiu naujos knygos ir labai pavargau nuo rašymo. Kaip tu čia atsiradai nelaiku? — Kaip čia atsiradai? — pakartojo kitas balsas, ir daugelis apsupo ateivę vėlę, tačiau ji stovėjo paniūrusi ir tyli.

— Ar tave užmušė kovoje? — klausia ją, ir ji atsako: — Ne. — Ar užgriovė mieste bombos, ar pritrenkė plytos? — Ne. — Gal būt, tu numirei iš bado? — Ne. Ji atsako: ne, kai jos teiraujasi, ar nebuvo ji susitikusi piktų žmonių, ar nepagavo jos spongas ir pūga, ar neprigėrė jūroje, ar neištiko sunki liga. Paniūrusi ir tyliai atsakinėja ji: — Ir palaimintieji nebetenka kantrybės. — Kodėl gi tu numirei, kaip atėjai čia? — sako pagaliau šventasis Petras beveik rūščiai, tačiau atitikę su savaisiais, kartais po daugelio nesimatymo metų, ir turėjo ką pasikalbėti, ir jiems buvo taip gera, jog jie pamiršo laiką ir nebeužėjo išeiti, nors būtų buvusios atdaros durys.

DAIŪ ŠALIES PRISIMINIMAI. — Laimingais nepriklausomybės laikais Lietuvos jaunimas suruošdavo tūkstančių dainininkų jungtines dainų šventes, kurios žavėdavo lietuvių ir užsieniečių svečio širdį.

— jie abu taip mylėjo gyvulius, jog dabar su gailėsčiu leido keliauti juos į žemę. Kiemo bokšte varpininkas patraukė kometos uodegą parištą varpą, ir tuomet iš sandėlio atnešė ir paguldė į vežimą Naujajį Metą. Jis tebebuvo, visiškai mažas ir suvystytas, net jo rankos, kurias paliko laisvas, atrodė tokios glėžnos, kad jos negalėjo suimti vadelių. Tačiau dėl šito niekas neturėjo baimės: žirgai tiek kartų buvo atlikę tokią kelionę, jog galėjo nuvežti neišlaisytą vyno taurę.

Štai varpas sudaužė dvylika kartų, vartus atidarė ir žirgai pakėlė kojas. Visi pamojavo atsisveikindami.

— Būk geras žmonėms, — pasakė Motina Marija, Naujajam Metui ir visi pasitraukė atgal į kiemą.

Vartininkas norėjo užvožti vartus, tačiau jis vos neužspaudė kažko tarp aukšinių pinučių, ir nusigandęs sušuko:

— Čia kažkas stovi! — jis pašvietė, pakėlęs žibintą ir nustebęs pasakė: — Žiūrėkite, atėjo vėlė!

— Vėlė! — sudejavo vienas angelas, apsilikęs ypatingai baltą drabužį. — Aš dar neturiu naujos knygos ir labai pavargau nuo rašymo. Kaip tu čia atsiradai nelaiku? — Kaip čia atsiradai? — pakartojo kitas balsas, ir daugelis apsupo ateivę vėlę, tačiau ji stovėjo paniūrusi ir tyli.

— Ar tave užmušė kovoje? — klausia ją, ir ji atsako: — Ne. — Ar užgriovė mieste bombos, ar pritrenkė plytos? — Ne. — Gal būt, tu numirei iš bado? — Ne.

Ji atsako: ne, kai jos teiraujasi, ar nebuvo ji susitikusi piktų žmonių, ar nepagavo jos spongas ir pūga, ar neprigėrė jūroje, ar neištiko sunki liga. Paniūrusi ir tyliai atsakinėja ji: — Ir palaimintieji nebetenka kantrybės. — Kodėl gi tu numirei, kaip atėjai čia? — sako pagaliau šventasis Petras beveik rūščiai, tačiau atitikę su savaisiais, kartais po daugelio nesimatymo metų, ir turėjo ką pasikalbėti, ir jiems buvo taip gera, jog jie pamiršo laiką ir nebeužėjo išeiti, nors būtų buvusios atdaros durys.

— Štai, jau jūs namie, — pagaltojo šventasis Petras, pasveikino juos ir nuėjo toliau. Dabar jis priėjo kiemą ir pamatė, jog ir čia yra viskas paruošta. Šventasis Antanas ir riteris Jurgis apžiūrino vežimą su keturiais žirgais

— Štai, jau jūs namie, — pasakė motina Marija, Naujajam Metui ir visi pasitraukė atgal į kiemą. Vartininkas norėjo užvožti vartus, tačiau jis vos neužspaudė kažko tarp aukšinių pinučių, ir nusigandęs sušuko:

— Čia kažkas stovi! — jis pašvietė, pakėlęs žibintą ir nustebęs pasakė: — Žiūrėkite, atėjo vėlė! — Vėlė! — sudejavo vienas angelas, apsilikęs ypatingai baltą drabužį. — Aš dar neturiu naujos knygos ir labai pavargau nuo rašymo. Kaip tu čia atsiradai nelaiku? — Kaip čia atsiradai? — pakartojo kitas balsas, ir daugelis apsupo ateivę vėlę, tačiau ji stovėjo paniūrusi ir tyli.

— Ar tave užmušė kovoje? — klausia ją, ir ji atsako: — Ne. — Ar užgriovė mieste bombos, ar pritrenkė plytos? — Ne. — Gal būt, tu numirei iš bado? — Ne.

jūs, tur būt, žinote. Taip, mano namuose visiškai paprasta, visiškai, tačiau ten buvo gera man. Bet į mano kraštą atėjo žmonės, biauresni už vėlnią, svetimi atėjo ten, raudoni nuo kitų kraujo, jie nešė kartuves, kulka ir peilį. Jie neleidžia melstis, mvelti, naliesti savo žemę, jie neleidžia gyventi. Ir kiekvienas, kas norėjo išlikti gyvas, bėgo iš namų ir slėpėsi svetur. Ir aš prisilaudžiau svetimame krašte, vėjas ten buvo minkštas ir saulė šilta, bet aš galvoju tikrai apie paliktą tėviškę. Svetur buvo ramu, ir aš buvau sotus, tačiau aš alkau per sapną, aš troškau: namo. Ir visą laiką buvo šitai mano širdyje, kol atsidūriau čia — štai kodėl aš negalėjau pasakyti, kaip aš numiriau.

— Jis mirė iš ilgesio, — sako Motina Marija, — jis mirė, iš tėviškės ilgesio. Nuveskite jį į Dievo poilsį. Ir vėlė buvo nuvesta pas Viešpaties sostą, ir Jisai Pats paglostė jos galvą ir pasakė:

— Dabar tavo širdis išgys ir pajus ramybės saldumą, mano vargšas vaikel. Gyvenk džiaugsme, kuris nesibaigia ir neįkyri. Vėlė nuleido galvą ir tylėjo; o paskui pažvelgė į gerąjį Tėvą, ir jos veidas buvo liūdnas.

— Aš noriu namo, — sušnibždėjo ji, — noriu namo. Nustebę ir pasipiktinę klausėsi angelai ir išrinktųjų minios, tačiau Dievas taria nuolaidžiai: — Tu nori grįžti į žemę, į vargą ir nežinomybę, grįžti iš dangaus?

— Aš noriu namo, Viešpatie, — šnibžda ji, ir jos akys yra pilnos neviltes. — Ar tu žinai, — kalba vėl Dievas, — kad turėsi perkešti visą blogą, ką tik žmogus randa žemėje? Kad turėsi nešti ant savo pečių daugiau, negu pake- li?

— Aš noriu namo, — maldauja vėlė, ir Dievas taria dar kartą: — O jeigu vos palietęs žemę tu sutiksi mirtį ir vėl stovėsi prie mano vartų pavargęs ir nelaimingas? — Bet aš būsiu išvydęs savo tėviškę! Kai mano kūnas gulės gimtinės žemėje, mano darbai ir ilgesys paliks tenai — aš dėkosiu patekęs pas Tėvą, Tėve. Aš noriu namo.

Ir tuomet gerasis Tėvas pasišaukė angelą, patį greičiausią ir stipriausią sparnais. — Pasivyk Naujų Metų vežimą, — pasakė Jis, — tegu nuveža šitą žmogų į jo tėviškę.

Ir vėlė prisiglaudė prie Jo kojų ir šypojojosi, ir jos džiaugsmas prilýgino ją

— Jis mirė iš ilgesio, — sako Motina Marija, — jis mirė, iš tėviškės ilgesio. Nuveskite jį į Dievo poilsį. Ir vėlė buvo nuvesta pas Viešpaties sostą, ir Jisai Pats paglostė jos galvą ir pasakė:

— Dabar tavo širdis išgys ir pajus ramybės saldumą, mano vargšas vaikel. Gyvenk džiaugsme, kuris nesibaigia ir neįkyri. Vėlė nuleido galvą ir tylėjo; o paskui pažvelgė į gerąjį Tėvą, ir jos veidas buvo liūdnas.

Lietuva 14–21 Birželio 1941 Metais

Pradžia 5-tame pusl.

niekas nesiskubina, nes žmonės bijo bolševikų. Tik naktį kas nors slapčia juos nugaubens ir kapus ir užkas. Kai lenkėmės su vienu tremtinių traukiniu, pastebėjome pro langą plyšę iškištą juodą bažnytinę vėliavą ir išgirdome tremtinius giedant: „Dievas mūsų prieglauda ir stinrybė“. Tai buvo toks šiurpūs motreys dėl jo mūsų vagonė apalpo.

Kaišedorių stotyje rado me bestovintį ilgą ir labai stipriai mongolų saugomą tremtinių traukinį. Mūsų traukinys privažiavo ir sustojo prie jo visai šalimais. Tada išgirdome vagonuos moteris, vaikus ir net vyrus verkiant, dejuojant ir maldaujant:

— Viešpatie, trokštam oro! Bent truputį oro! Bent plyšelių pradarykit! Broliai, lietuviai, gelbėkite!

Mes pradėjome prašyti mongolų, kad jie tų vargšų pasigailėtų ir pradarytų jų vagonų duris. Mes visi verkėm. Bet mongolai mums tik kumščiais pagrūmojo. Tada viena moteris iššoko iš traukinio, pribėgo prie mongolo, atsisiklaupė prieš jį ir, iškėlus rankas, verkdamą prašė: — Dėl savo motinos — pasigailėk!

Bet jis pastūmė moterį šautuvo buože ir užsikiekė:

— Eik tu, kvaila boba! Juo tie šunes greičiau padvės, juo jiems geriau. Tu nė nenorėk žinoti, kas jų laukia.

Tuoju pat mūsų ir tremtinių traukiniai ėmė važiuoti į priešingas puses... Kauno stotis apmirusi ir gatvės pustuštės. Didieji liežėsi čia jau šiandien liovėsi, nes jau prisipildė vagonai. Garlaivių prielaukoje kiek gyvian.

Plaukti garlaiviu ramiau, nes nesutinkam tremtinių ešalonų. Bet žmonės niūrūs ir nusiminę. Pašnabždom kalbasi, kad tą ir aną, taip ir taip išvežė.

KENO ŠIRDIS GALI IŠLAIKYTI?

— Stašaitis, sako, baisiai verkė, plaukus rovēsi, kai berniuką nuo jo norėjo atskirti, taip jis tą vaiką mylėjo. Kojas kareiviams bučiavo, o tie kreivaakiai palaimintųjų dangiškam švitėjimui. Ir tarytum kažkas atnešė žemės kvėpėjimą į Dangu, taip dvelkė tolimas būtas gyvenimas palaimintuose soduose, ir išrinktųjų širdys pasidarė nuolaidžios ir arti-

mos paprastam žmogui.

dantis jam išspyrė, sutrypė ir apalpusį įmetė į vagoną. Berniuką, nesavą balsu klykiantį, į kitą vagoną įtrenkė. Panele Švenčiausioji, keno širdis gali tuos baisumus išlaikyti!

O abudu Rimkučius tai tikras dėdė, tas bolševikas, išdavė. Rusai juos automobilii ir Kauną vežė. Kačerginės miške mašina pagedo, tai juodu strykt — viens pro vieną pusę, kits pro kitą — kareiviams taukšt į pasmakres, tie kiberiokšt — juodu už pušies, už pušies, už kalniuko — ir pabėgo!

Šalia manęs sėdi stambus vyras eiguio uniforma. Jis skausmingai dūsauja, dažnai susiraukia ir numykia. Tai šiom dienom jokia naujiena, daug susigrauzusių žmonių matyti, tai nieko jo ir neklausiu. Bet netrukus jis pats ima pasakotis:

— Būk tu man toki žvėrys, Dieve apsaugok! Nuvažiuoju šiandien į Kazlų Rūdą, tarp miškų, karštis, kaip puode. O vagonai ir ten su vargšeliais užkal-

tom durim ir langais. Vienas taip nuošaliau stovi, nė sargybinio arčiau nėra. Pasuku pro šalį, girdžiu lyg pelės sienas nagais krapštytų. Įsiklausiau — man net į kojas silpnumas nuėjo! Maži vaikučiai sienas rankutėm krapšto ir verkdami, silpnais balse-

liais šveplena: vandens... duokit vandens... Tuo sykiu mane ir enkavedistas pamatė, kad suriks žvėris, sutraškins šautuvą! Nė nepasimačiau, kai jau rūkiau mišku, bet kol į grabą dėš — girdėsiu ir girdėsiu tų mažiukų verkama.

Namuos, dėkui Dievui, radau dar visus. Iš artimųjų kaimynų taip pat dar nieko nebuvo išvežę, tai jie ir apie visokius baisumus dar mažai buvo girdėję, o aš nenorėjau jų gąsdinti, tai ir pačių žiaurybiu nepasakojau. Mano žinios apie greitą karą juos dar ir nuramino.

17 birželio vėl grįžau į Vilnių dar kai kurių daiktų parsivežti. Tremtinių traukiniai iš stočių jau buvo pranykę. Daug jų jau buvo tėvynę palikę, o kiti dar tebestovėjo Naujoje Vilnioje. Netoli stoties sutikau vieną Instituto sargą. Iš jo sužinojau liūdną naujieną: ta dieną buvo išvežtas dar Ruėinis ir Instituto tarnautojas Pievaitis su šeima. Jis tik prieš savaitę buvo susilaukęs kūdikio. Ką jo motina jam davė, pati nė vandens negaudama!

Penktadienį vėl važiauvau pas savo šeimą. Masiiniai vežimai jau buvo liovėsi, bet enkavedistai, pa-

vyzdingai įvykdė draugo Stalino įsakytą mūsų tautos sunaikinimo pradžia ir nusiuntė į mirtį apie 40-000 visokio amžiaus ir luomo, visokių religinių ir politinių pažiūrų žmonių, dar nebuvo nuėję ilsėtis. Jie dar vis vežė pagal sąrašus, tik jau ne sunkvežimiais, o automobiliais ir daugiau naktimis, o ne dienomis.

Kauno garlaivių prielaukoje turėjau susitikti su sesers vyru Petru, kuris buvo mokytojas vienam miestely ir dabar su visa šeima taip pat slapstėsi nuo išvežimų pas mano tėvus. Garlaivis jau rengiasi išplaukti, o Petro nėra. Tada ant kranto pastebiu jo pažįstamą ir klausiu:

— Ar nematei Petro šiandien?

Jis pasižiūri į mane kiek sumišęs ir, rodydamas ranka į rytus, sako:

— Petras ten!

— Išvežtas!

— Taip, rodos, bent į sąrašus tai tikrai įtrauktas, — tuo tarpu garlaivis atsitolina nuo kranto ir aš nieko smulkiai nesužinau. Visa kelionė jaučiu baisy nerimą. Baugu dėl sesers šeimoms likimo, o smelkiasi mintis, kad ir mano šeima galėjo kartu išvežti. Petro neatvykimas į Kauną įtarimą baisyti pagyvina.

Tėvų namai stovi aukštai ant pat Nemuno kranto, Garlaiviui ateinant, visi namiškiai, ypač jeigu žino ką iš savųjų parvažiuojant, mėgsta ateiti prie kranto pasižiūrėti. Dabar ir aš žiūriu ištempęs, kas tenai stovės. Matau tik mamą ir tėvą. Ir daugiau nieko? Ne, dar ir kitos sesers sūnų. Mano ir Petro žmonių nėra...

Išlipu kitame krante, atsisėdau šalia lagaminų ir laukiu pusiau apmiręs, kol atplauks valtis mane nukelti... į tuščius namus. Įsivaizdinu, kaip mano žmoną atskyrė nuo dukrelės, kaip ji dabar šunta be oro, o dukrelė — gal mir-dama šveplena, prašydama vandens, ir nesulaikau ašarų.

Matau, kaip vienmarškinis senas tėvas leidžiasi nuo kalno su irklais ant pečių, sesers sūnaus lydimas. Kai po kiek laiko valtis priartėja mano krantą, aš lyg būčiau negerai sapanavęs. Norėtusi bristi bristi iki valties ir sušukti:

— Petrai, tu išgelbėjai mano gyvybę!

Nes valtyje tikrai sėdi Petras. Ir taip tu man susitaikink: jo šeima išvyko į Vilkią pas gydytoją, tai negalėjo atvažiuoti, o mano mergaitė truputį sukarščiojo, tai žmona su ja sėdėjo kambaryje.

Tai buvo mano paskutinis pabudimas prieš išsilaisvinimą iš bolševikinio siaubo. Aš jo gyvas daugiau niekad nepatirsiu. Bet mano vargšė narsi tauta? Jau trys metai baigias, kai ją vėl užkaltaus vagonuos iš Tėvynės į rytus, į raudonąją mirtį gabena.

Ar dar liko neatsakyta, kodėl tremtiniai namo negrįžta?

Viktoras Mariūnas

Gyvulys mokosi iš patvrimo, žmogus ne, kadangi savimeilė jam draudžia ieškoti nepasisekimo priežasčių savo paties būde ir elgesy.

F.W. Foerster.